

**Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 16 Arkadaşının 1.7.1948
Gün ve 5237 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik
Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Kastamonu Milletvekili
Sabri Tıglı'nın Aynı Kanuna Ek Kanun Teklifi ve Plan Komis-
yonu Raporu. (2/686, 2/215)**

Millet Meclisi Başkanlığına

1 . 7 . 1948 gün ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

30 , 1 , 1979

Sakarya Milletvekili
Hayrettin Uysal

C. Senatosu İstanbul Üyesi
Fikret Gündoğan

Manisa Senatörü
M. Fahri Dayı

Ordu Milletvekili
Günay Yalın

Kırşehir Senatörü
Âkıp Aksaç

Ankara Milletvekili
Erol Saraçoğlu

Gaziantep Senatörü
Selâhattin Çolakoğlu

Rize Senatörü
Talât Doğan

Eskişehir Senatörü
Hikmet Savaş

Kars Milletvekili
İsmet Atalay

Sivas Senatörü
Temel Kitapçı

İstanbul Milletvekili
Ayhan Altuğ

Hatay Milletvekili
Sabri Öztürk

Urfa Milletvekili
Ahmet Melik

Kayseri Milletvekili
Mehmet Gümüscü

Uşak Milletvekili
İsmail Aydın

Gaziantep Milletvekili
Celâl Doğan

I

GENEL GEREKÇE

Bugün, yerel karakterli kamu hizmetlerinin önemli bir bölümü yerel idarelere bırakılmış olup, yerel idareleri içinde de belediyelerin özel bir yeri ve ağırlığı bulunmaktadır. Belediyelerin, yerine getirmek zorunda oldukları hizmetlerin, giderek çeşitlenip çoğaldığı, mali yüklerinin de bu oranda ağırlaştığı görülmektedir. Gerçekten ekonomik ve sosyal gelişme ve kalkınmaya ve bunun sonucu sanayileşip kentleşmeye paralel olarak belediyelerin hizmet ve giderleri son derece artmış gelirleri ise aksine giderek azalmıştır.

Bu olumsuz gelişmede, belediyelere çeşitli yasalarla kendi iradeleri dışında büyük mali yükler getirilerek, kanuni vergi paylarının dahi yıllardır ödenmemesinin başlıca etken olduğu kuşkusuzdur.

Türkiye'de belediye sınırları içinde yaşayan nüfusun yarısından çoğu, nüfusu 50 binin üstünde olan 48 kentte yaşamaktadır. Bu nüfusun yarısı da üç büyük kentte yoğunlaşmıştır.

IV ncü Beş Yıllık Planda da belirtildiği gibi, yerel yönetimlerin görev, kaynak, personel gibi geleneksel sorunlarının çözülmesi, kendilerine verilmiş görevlerin yerine getirilmesi amacıyla yönelik olarak demokratik, halkçı, birlikçi, bütünlükcü bir yaklaşımla üretici ve kaynak yaratıcı bir niteliğe kavuşturulması artık zorunlu duruma gelmiştir. Giderek sinai bir toplum niteliği alan Türkiye'de ekonomik yaşam kentlerde

odaklaşmakta, kentler milli gelirin büyük bölümünün yaratıldığı yerler olmaktadır. Bu bakımdan, kent belediyelerinin daha geniş ekonomik ve toplumsal görevler ve yetkilerle donatılması, bu amaçla kentin öz kaynaklarının harekete geçirilmesi gerekmektedir.

İşte bu nedenlerle, son yıllarda parasal açıdan son derece zor durumlarda kalan belediyelerin temel görevlerini görebilmelerini sağlayacak öz kaynaklara kavuşturulması ve böylece de Devlet gelirlerinden pay verilmesi uygulamasının sınırlandırılması doğru olacaktır.

Bu amaçla, 1948 tarihinde yürürlüğe giren ve 30 yıldır herhangi bir değişikliğe uğramamış bulunan 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, bu kere ele alınmış ve sözü geçen Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesini ve bu Kanuna bazı yeni hükümler eklenmesini içeren bu Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

II

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Yük ve Yolcu Taşıma Ücretlerinden Belediye Payı :

Belediye sınırları ve mücavir alanlarından hareket ederek şehirler arasında ve Türkiye dışına motorlu kara taşıtları ile yük ve yolcu taşımacılığı karşılığında alınan ücretlere, yolcu taşımacılığında % 10, yük taşımacılığında % 5 oranında bir pay eklenmesi öngörülmüştür.

Madde 2. — Temizleme ve Aydınlatma Harcı :

Harcın gayrisafi irat esasına dayalı olması, Emlâk Vergisinde ise kıymet esasına geçilmesi nedeniyle bu harç 1972 yılından beri tahsil edilemez duruma girmiştir.

Bu kere Emlâk Vergisi Kanununa dayalı olarak düzenlenen bu harç, belediye sınırları ile mücavir alanları içindeki bina ve arsalar için, muafiyet ve istisnalar dikkate alındıktan sonra tarh edilecek Emlâk Vergisinin % 50 oranındadır. Bu harcın tamamı, Emlâk Vergisi payları ile beraber ilgili belediyelere aktarılacaktır.

Madde 3. — Değerlenme Resmi :

5237 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi yeniden düzenlenmiş, imar değişikliği, yol, meydan açılması gibi nedenlerle gayrimenkullerde meydana gelen değer artışları, değerlendirme resmine tabi tutulmuştur.

Madde 4. — A) Küçük Deniz Nakil Vasıtaları Resmi : Mavna, istimbot, salapurya, duba gibi deniz nakil vasıtaları bu resmin konusundan çıkarılmış, yat, kotra, sürat tekneleri resmin konusuna alınarak bu resim daha adil ve verimli hale getirilmiştir.

B) Liman İşgal Resmi :

Anayasa Mahkemesince 1968 yılında iptal edilen bu harç, yeniden konulmakta ve harcın en az ve en çok miktarları kanunla saptanmaktadır.

Madde 5. — Tabela ve Unvan Vergisi :

Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş bulunan tabela ve unvan resmi bu kere yeniden ele alınmış, vergiye dönüştürülerek belediyeler, yıllardan beri yoksun kaldıkları bu verimli gelir kaynaklarına kavuşturulmuşlardır.

İşyerlerinin bulunduğu beldelerin nüfusu ve iş kollarının çeşitleri dikkate alınarak düzenlenen tabloda en az ve en çok vergi miktarları gösterilmiştir.

Belediyelerce tarh ve tahsil edilecek olan bu vergi, beyan esasına bağlanmış ve işin devam ettiği sürece otomatik tahakkuk usulü getirilmiştir. Vergi, makbuz karşılığı ödenmekle beraber ayrıca belediyelere «tabela asma karnesi» düzenleme yetkisi verilmiş bu suretle kontrol kolaylığı sağlanmıştır.

Madde 6. — İlan ve Reklam Resmi :

Belediye Gelirleri Kanununun Anayasa Mahkemesince 1970 yılında iptal edilen 21/4 ncü maddesi ile 1324 sayılı Kanunun halen yürürlükte bulunan İlan ve Reklam Resmine ilişkin hükümleri, teklifin bu maddesinde bir bütün olarak ele alınmış ve günün koşullarına uygun hükümler getirilmiştir.

Maddede, resme tabi ilan ve reklâmlar açık bir şekilde sayılmış, gerekli istisnalar ve muafiyetler konulmuş en az ve en çok resim had ve oranlarını gösteren maktu ve nispi tarife düzenlenmiştir.

Madde 7. — Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmi :

5237 sayılı Kanununun 27 nci maddesi yeniden düzenlenmiş, ayrıca İşletme Vergisinin kapsamında bulunan hizmet işletmeleri de bu maddeye alınmak suretiyle belediyeler yeni bir gelir kaynağına kavuşturulmuşlardır.

Madde 8. — İşgal Harcı :

Belediye Gelirleri Kanununun 28 nci maddesinde yer alan işgal harcı, tasarının bu maddesiyle yeniden düzenlenmiş ve belde nüfusu ile harcın en az ve en çok miktarları da belirlenerek günün koşullarına uygun hale getirilmiştir.

Madde 9. — Akaryakıt Tüketim Vergisi :

5237 sayılı Kanununun 30 ncü maddesinde yer alan «Akaryakıt İstihlak Resmi» bu kere yeniden düzenlenmiş ve belediye hudutları içerisindeki satışlar yerine, rafinerilerden ve dağıtım şirketlerinin mal stok ve sevkiine ait depolarından yapılan akaryakıt teslimleri «Akaryakıt Tüketim Vergisi» ne tabi tutulmuştur.

Bu suretle, Mersin ve Yarımcı belediyelerinin, Ataş ve İpraş rafinerilerinden yapılan satışların tümünü vergilemelerinin önüne geçilmiştir.

Ayrıca, 1 800 adedi aşan belediyenin, satış istasyonlarını ayrı ayrı takibi ve ortaya çıkan problemler önlenmiştir.

Madde 10. — İller Bankasında toplanan gelirlerden % 20'sinin ayrılarak bir fon kurulmasına ait olan, 5237 sayılı Kanununun 40 ncı maddesindeki hüküm kaldırılmış, bütün gelirlerin belediyelere dağıtılması sağlanmıştır.

Madde 11. — Mevcut Belediye Gelirleri Kanununun laki resim ve harçlar en az 25, en çok 50 kat oranında, cezalar ise en az 10, en çok 20 kat oranında artırılmıştır.

Madde 12. — A) Bu kanunda belirtilen en az ve en çok vergi, resim ve harç miktarları arasında değişiklik yapma yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmekte, kanun yürürlüğe girdiğinde en az miktarların, uygulanacağı belirtilmektedir.

B) Belediyelere ait vergi, resim, harçlarda, belediyeye inceleme yetkisi verilmektedir.

C,D) Bu Kanunda düzenlenen vergi, resim, harçlarda vergi güvenliğini ve basitliğini sağlamak için Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir. Ayrıca belediyelerle işbirliği sağlanmıştır.

E) 1 000 liraya kadar olan vergi, resim ve harçların gerektiğinde tek taksitte tahsili sağlanmıştır.

Kaldırılan Hükümler :

Madde 13. — Yasanın iştirak payları ile ilgili 13 ncü maddesinden iki fıkra çıkarılmak suretiyle, belediyelere, yaptıkları harcamaların karşılığını geri alabilmeleri sağlanmıştır.

İlan reklâm resmi kapsamına alınması nedeniyle 1324 sayılı Damga Resmi Kanunu kaldırılmıştır.

Geçici Hükümler :

Yat, kotra ve sürat teknelerinin belediyeler ve liman başkanlıklarına kayıt mecburiyeti konulmuş; temizleme ve aydınlatma harcı ile tabelâ ve unvan vergisinde, kanun yürürlüğe girdiğinde uygulanacak esaslar belirtilmiştir.

Madde 14,15. — Yürürlük ve yürütme hükümlerini kapsamaktadır,

Millet Meclisi Başkanlığına

Dördüncü Yasama Döneminde İçtüzüğün 78 nci maddesi uyarınca hükümsüz kalan 1/528 Esas numaralı Kanun Tasarısını yenilemek istiyorum.

Gereğini saygıyla rica ederim,

29 . 6 . 1977

Sabri Tıǧlı

Kastamonu Milletvekili

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-22/104377

10 . 1 . 1977

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 7.1.1977 tarihinde kararlaştırılan «1 . 7 . 1948 tarihli ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa Ek Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

BİRİNCİ KISIM

I - Tasarının Tümü İle İlgili Gerekçe :

Kamu hizmetlerinin önemli bir bölümünün mahallî idarelerce yapıldığı ve mahallî idareler içinde de belediyelerin özel bir yerinin ve ağırlıklarının bulunduğu bilinmektedir.

Mahallî karakterli kamu hizmetlerinin önemli bir bölümünün belediyelere bırakıldığı ve diğer mahallî idareler arasında belediyelerin yerine getirmek zorunda oldukları hizmetlerin giderek azalma yerine zamanla çeşitlenip çoğaldığı ve mali yüklerinin de bu nispette ağırlaştığı görülmektedir. Gerçekten iktisadî ve sosyal gelişme ve kalkınmaya ve bunun sonucu sanayileşip şehirleşmeye paralel olarak belediyelerin hizmet ve giderlerinde önemli artışların meydana gelmesi kaçınılmaz olmuştur.

Kamu hizmetleri artıp çeşitlenirken bunun gerektirdiği gelirlerin de artırılması gerekli olmakta ve Devlet gelirleri ile giderleri arasında bu bağıntı önemli bir ölçüde kurulmuş bulunmaktadır.

Sanayileşme, şehirleşme bir yandan, artan nüfusun çeşitlenen ve yüksek düzeylere çıkan sosyal, kültürel ihtiyaçlarına cevap verme zorunluğu öbür yandan dikkate alındığında, belediyelerin artan hizmet ve gider yükümlülükleri ile bunları karşılayacak gelirleri arasında bir bağıntı kurmak bugüne dek mümkün olmamıştır. Belediyelerin gelir yönü gider yönlerinden önemli oranda geri kalmıştır. Bu geri kalma sadece büyüklükler açısından değil, fakat gelirlerin kaynakları ve bunların yasal düzenlemeleri açısından da müşahade edilmektedir.

Önemi ve zorunluğu bu derece artan ancak hâlâ 1948'lerdeki ekonomik ve mali imkân ve verilere uygun olarak yürürlükte bulunan belediye gelirleri sisteminin, bugünkü geçerli ve kendini duyuran koşullar uyarınca yeniden bir düzenleme ve geliştirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

Bu amaçla ilk planda belediye gelirleri sisteminin dört önemli gelir konusu ele alınarak mevcut iktisadî ve sosyal verilere göre ve aşağıda açıklanan amaçlar doğrultusunda yeniden düzenlenmiş ve bu tasarı hazırlanmıştır.

Tasarıların hazırlanmasında gözetilen ilke ve amaçlar ve tasarıların özellikleri kısaca şu suretle özetlenebilir :

1. Bu gelir konuları tamamen yeniden vergilendirilen konular olmayıp, daha önce vergilendirilmekte iken çeşitli sebeplerle tümüyle veya kısmen, vergi dışı kalan konulardır. Böylece yeni bir vergi getirilmemekte, ötedenberi belediye gelirleri içinde yer alan bu gelir konuları vergi dışı kalmalarının hukukî sebepleri or-

tadan kaldırılarak tekrar vergi alanına sokulmaktadırlar. Diğer yandan kısmen vergilendirilen bir konu tümü ile belediye gelirleri sistemi içine alınmaktadır. (İlan ve reklâm konusu).

2. Belediye gelir sistemi içinde yer alacak olan bu gelir konularının hukukî çerçeveleri ve düzenlemeleri güntümüzün verilerine ve şartlarına uygun bir surette yapılmıştır. Böylece düzenleme ileri ve gelişkin bir nitelik göstermektedir. Ayrıca konuların gerektirdiği bütünlük sağlanarak bu harçların ve vergilerin belediye gelirleri için ilerde amaçlanan sistemin bir parçası olmalarına imkân hazırlanmıştır.

3. Bu gelir konularının yeniden düzenlenmelerinde yerine göre kamu hizmetinin bedeli, kamu hizmetinin yaygınlaştırılması gibi amaç ve kriterler yanında beldede oturanların ödeme güçleri de mümkün olan ölçüde dikkate alınmıştır.

Tasarıda yer alan dört gelir konusu ve tasarıda yer alma şekilleri aşağıda özetlenmiştir :

a) Temizleme ve Aydınlatma Harcı :

5237 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine göre alınan «Temizleme ve Aydınlatma Resmi» matrah, tarih ve tahakkuk yönlerinden 1833 sayılı Arazi Vergisi ile 1837 sayılı Bina Vergisi kanunlarına dayalı bulunmaktaydı. Bu kanunların 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanunu ile kaldırılması üzerine anılan resmin hukukî yönden tatbik imkânı kalmamış ve belediyeler eski ve önemli bir gelir kaynağından yoksun kalmışlardır.

Bu tasarı ile düzenlenen temizleme ve aydınlatma harcı 1319 sayılı Kanuna dayandırılmış, hizmet niteliği de dikkate alınarak yeniden belediyeler için önemli bir gelir kaynağı olması amaçlanmıştır.

b) İşgal Harcı :

5237 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin «B» fıkrasına göre belediye sınırları içindeki limanlarda bulunan büyük ve küçük deniz vasıtalarından «Belediye Meclisince düzenlenecek tarifeye göre» «Liman İşgal Resmi» alınmaktaydı.

Ancak kanunda bu resmin tarife hadleri gösterilmediğinden anılan hüküm Anayasa Mahkemesinin 18 . 4 . 1968 gün ve 968/12 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Gerek bu konunun, gerekse işgalle ilgili diğer hükümlerin birleştirilmesi ile «İşgal Harcı» yeniden düzenlenerek belediye gelirleri sistemi içinde ileri bir düzeyde yer almaları sağlanmaya çalışılmaktadır.

c) Tabelâ ve Unvan Vergisi :

5237 sayılı Kanunun 21 nci maddesinin 3 ncü fıkrasına göre ticarî ve sınaî müesseselerin ve serbest meslek erbabının çalıştıkları yerlerin kapılarına asılan «levhalardan» belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre yıllık bir resim alınmaktaydı.

Ancak kanunda bu resmin hadleri gösterilmediğinden, anılan hüküm Anayasa Mahkemesince 29 . 3 . 1966 gün ve 1966/16 sayılı Karar ile iptal edilmiştir.

Önemli ve eski bir belediye geliri olan bu resmin; yasalara uygun olarak ve bugünkü verilerin ve koşulların sınırladığı ölçüde tabelâ ve unvan vergisi olarak yeniden düzenlenmesi ele alınmıştır. Böylece belediyelere kaliteli yaygın hizmet imkânı verecek eski ve verimli bir gelir kaynağı yeniden uygulama alanına konulmuş olacaktır.

d) İlan ve Reklâm Vergisi :

5237 sayılı Kanunun 21 nci maddesinin 4 ncü fıkrasına göre, ilân ve reklâmlardan «Belediye Meclislerince düzenlenecek esas ve tarifeye göre», resim alınmaktaydı.

Anılan fıkra hükmü de yukarıda açıklanan hukukî sebebe dayanarak Anayasa Mahkemesince 22.12.1970 gün ve 1970/48 sayılı Kararla iptal edilmiştir.

İptal edilen hükümlerle beraber değişik 1324 sayılı Damga Resmi Kanunundaki ilân ve reklâm resmine ilişkin bircümle hükümler bir bütün olarak belediye gelirleri sistemi içinde yeni bir düzenleme altında ve belediyelere gelir sağlama amacıyla ele alınmıştır. Bu suretle ilân ve reklâm konusu, bir vergi konusu olarak tümüyle belediye gelirleri sistemi içinde «İlan ve Reklâm Vergisi» olarak yer alacak ve belediye gelirlerinin önemli bir bölümünü teşkil edecektir.

İKİNCİ KISIM

II. - Tasarının Maddeleri İle İlgili Gerekeç :

Tasarı 7 madde ile 37 ek madde ve 3 ek geçici maddeden ibarettir,

Madde 1 Belediye Gelirleri Kanununda Temizleme ve Aydınlatma Harcını düzenleyen ek maddelerin konulmasına ilişkindir.

1. Temizleme ve Aydınlatma Harcı : Ek Madde 1-9;

Geçici Ek Madde 1-2

Harcın konusu ek madde 1 ile tayin ve tespit edilmektedir. Madde hükmüne göre belediye sınırları ile mücavir sahalardaki emlak, temizleme ve aydınlatma hizmeti mücavir sahalara da götürülmek şartı ile, bu harca tabi olacaktır.

Ek madde 2 harcın mükellefini tayin etmektedir. Mükellefiyet geniş kapsamı ile Emlak Vergisi mükellefiyetine paralel olup istisna ve muafiyetler Emlak Vergisi Kanununa göre değil fakat tasarındaki hükümlere göre tayin ve tespit edilmiştir.

Ek madde 3 istisna ve muafiyetleri göstermektedir. Mücavir sahalara harcın nedeni olan hizmetler götürülmediği takdirde bu harcın alınmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Hangi mücavir sahaya hizmetin götürüldüğü Belediye Meclislerince tespit ve ilân edilecektir. Bunun zamanı ve bildirme zorunluluğu ek madde 4 ile düzenlenmiş bulunmaktadır.

Ek madde 5 ile harcın matrahı, emlakın Emlak Vergisi Kanununa göre belirlenip ortaya çıkarılan, vergi değeri olarak tarif ve tespit edilmektedir.

Ek madde 6 ile harcın nispeti binalar için binde 4, arsa ve araziler için binde 2 olarak tespit edilmektedir. İlk bakışta bu nispetler yüksek görünmekle beraber geçici ek madde 2 ile bu nispetlerin fiilen sırası ile binde 2 ve binde 1 olarak uygulanacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır. Görüldüğü üzere belediye sınırları içindeki bina, arsa ve araziler ile temizleme ve aydınlatma hizmetlerinin götürüldüğü mücavir sahalardaki bina, arsa ve araziler bu harca tabi olmakla beraber harcın nispeti yararlanma kriteri uyarınca farklıdır.

Ayrıca Bakanlar Kuruluna binde 4 ile binde 2 azamî nispetleri içinde fiilen uygulanacak oranları tespit etmek üzere yetki verilmiştir. Gerçekten Belediyelerin nüfuslarına göre nispetlerin çeşitlendirilmesi malî ve ekonomik gelişmelere ve şartlara paralel olarak, zorunlu olabilir. Uygulanacak nispetler bakımından zaman içinde katılıktan kaçınılması, belediyelere, hizmetin kalite ve yaygınlığını artıran yeterli gelirin sağlanmasında yararlı olacaktır.

Günümüzde çevre ve hava kirlenmesi büyük bir uygarlık ve hayat sorunu olarak kendini hissettirmektedir. Bunu önlemek için her türlü vasıta ve imkânın kullanılması zorunlu görünmektedir. Bu genel yargı çerçevesinde belediyelere önemli görevler düştüğü açıktır. Bununla ilgili bir hüküm, yeri düştüğü cihetle, buraya konulmuş bulunmaktadır.

Ek madde 7 ile harcın tarh, tahakkuk ve tahsil hükmü düzenlenmektedir.

Ek madde 8 ile ilgili vergi dairesince tahsil edilecek harcın belediyelere ne zaman ve ne suretle ödeneceği gösterilmiştir.

Ek madde 9 ile, harcın ödenmesini teminat altına almak üzere, harç konusu emlakın üzerinde aynı tasarrufla bulunabilme ancak geçmiş bütçe yıllarına ait harcın tamamen ödenmesi ile içinde bulunan yılın taksitlerinin ödenmesine bağlanmaktadır.

Ek geçici madde 1 ile Kanunun yürürlük tarihinde belediyelerce temizleme ve aydınlatma hizmetlerinin götürülmüş olduğu mücavir sahaların, kanunun neşir tarihinden itibaren üç ay içinde yetkili vergi dairelerine bildirileceği ve ayrıca ilân edilerek ilgililere duyurulacağı hükme bağlanmıştır. Bu gibi durumlarda harcın ödenmesi usulü de gösterilerek geçici maddenin tedvini tamamlanmaktadır.

Ek geçici madde 2 nci bu harcın nispetinin, ek madde 6 ile Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin kullanılarak nispetin değiştirilmesine kadar, binde 2 ve binde 1 olarak uygulanacağını hükme bağlamıştır.

2. İşgal Harcı : Ek Madde 10 - 14

Tasarının 2 nci maddesi ile 5237 sayılı Kanunun 19 ncu maddesindeki deniz nakil vasıtalarıyla ilgili «İşgal resmi» ile 28 nci maddesindeki «Yol işgal resmi» birleştirilip bazı eklerle tek mükellefiyet halinde yeniden düzenlenmiştir.

Ek madde 10 işgal harcının mevzuunu beş fıkra halinde tespit etmektedir. Maddenin a, b, c, d, ve f fıkralarında sayılan hususlar esasen 5237 sayılı Kanununun 19 ncu ve 28 nci maddeleri kapsamına giren hususlar olup burada daha sistematik bir şekilde ifade edilmişlerdir. Maddenin e fıkrası ise motorlu kara taşıtlarını belirli şartlar altında İşgal Harcının mevzuuna almaktadır. Son yıllarda özellikle büyük şehirlerimizdeki taşıt adedinin hızla artmış olması karşısında şehir için oto park problemi üzerinde titizlikle durulmadığı bir gerçektir. Bu yüzden motorlu taşıtlar anacaddelerin kenarlarına bırakılmakta, bu hal ise esasen dar olan yollar da trafiği aksatmaktadır. Bu mahzuru gidermek için belediyelere, muhtelif semtlerde belirli yerleri otopark olarak tahsis etmek ve bunları belli esaslar içinde işletmek kaydıyla taşıt araçları sahiplerinden harç isteyebilmek imkânı tanınmıştır.

Ek madde 12. — Bu harçtan müstesna tutulan halleri saymaktadır. Madde metninden de anlaşılacağı gibi ek 10 ncu maddenin ilk beş fıkrası için herhnagi bir istisna söz konusu olmamaktadır. Sadece f fıkrasında sayılan deniz taşıtları için belirli şartlar altında istisna tanınmaktadır.

Ek madde 13. — İşgal harcının matrahını tayin etmektedir. Matrah, harcın mevzuunun mahiyetine göre metrekare, taşıt ve römork adedi veya deniz taşıtının rüsum tonilâtosu olarak tespit edilmiştir.

Ek madde 14. — İşgal harcının tarifesini göstermektedir. Tarifenin tespitinde bir yandan günün ekonomik şartlarına uygunluk prensibi gözönünde bulundurulurken diğer yandan da azamî ve asgarî hadler tespit edilmek suretiyle belediyelere değişen şartlara göre tarife tespiti imkânı verilmek istenmiştir.

Tarifenin tespitinde belde nüfusunun 100 binden aşağı veya yukarı oluşuna göre de bir farklılaştırma yapılmış ve bu suretle mükelleflerin ödeme gücü ile ilgili belediyelerin gelir ihtiyacı arasında bir ilişki kurulmaya çalışılmıştır.

Maddenin son fıkrasındaki «Belediyelerin ek 10 ncu maddenin a, b, c, d, e ve f bentleri için yukarıdaki hadler dahilinde düzenleyecekleri tarifeler valilikçe onaylandıktan sonra uygulanır.» hükmü ise bir yandan yurt çapında mahallî idareler ile merkezî idare arasında belirli bir koordinasyon sağlama amacına yöneliktir.

Ek madde 15. — İşgal harcının nasıl ödeneceğini tayin etmektedir.

Madde 3. — Belediye Gelirleri Kanununda tabela ve unvan vergisini koyan ek maddelerin düzenlenmesine ilişkindir.

3. Tabela ve Unvan Vergisi : Ek madde 16 - 27; Ek geçici madde 3

Ek madde 16. — İle Verginin konusu tayin ve tespit edilmektedir. Belediye sınırları ile mücavir sahalari içinde bir ticarî, sınaî ve meslekî faaliyette bulunanlar işyerlerinin kapısına veya uygun bir yerine adları ve unvanları ile faaliyetin niteliğini gösteren bir tabela asacaklardır. Verginin konusu bu tabelayı asma yükümlülüğünü doğuran faaliyetin belediye sınırları ve mücavir sahalari içinde yapılması olmaktadır.

Ek madde 17. — İle verginin mükellefi tayin edilmektedir. Tabela asma yükümlülüğü olan ticarî, sınaî ve meslekî faaliyet sahibi mükelleflerin tabela asmamış olmalarının mükellefiyeti kaldırmayacağı da belirtilmiştir.

Genel muvafık her türlü ilân ve reklamları kapsamaktadır. Genel ve katma bütçeli idareler, genel bütçeden ödenek alan kurumlar. (Boğaziçi Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu gibi), kamu yararına olan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, siyasî partiler ve İl özel idareleri ile belediyeler genel muafıktan yararlandırılmışlardır.

Özel muafık ise belirli amaçlarla ve belirli şekillerde yapılan ilân ve reklamlara tanınmıştır.

Ek madde 32 nci ilân ve reklâm vergisinin maktu olarak veya değer esasına göre nisbî olarak alınacağını hükme bağlamaktadır.

Ek madde 33 değer esasına göre verginin matrahını tayin etmektedir. Bu maddeye göre nisbî tarifede yer alan ilân ve reklamların yapılması karşılığında her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben alınan ücretler matrah kabul edilmektedir.

Ek madde 34 ilân ve reklam ücretlerinde emsal ücret uygulamasının esaslarını tayin ederek vergi matrahını küçültmek üzere girişilecek muvazaalı işlemleri önlemek amacıyla bir güvenlik tedbiri getirmiş bulunmaktadır.

Ek madde 35 ilân ve reklam vergisinin maktu ve nisbî tarifelerini kapsamaktadır.

Tarifelerin hazırlanmasında bir yandan günün ekonomik koşulları dikkate alınmış, öte yandan özellikle maktu vergi tarifesinde azamî ve asgarî hadler tespit edilerek Belediye Meclislerine bu hadler içinde tarife yapma imkânı verilerek zaman içinde gelirlere esneklik kazandırmak amacı güdülmüştür. Maktu tarifeye tabi ilân ve reklamlardan 7 ve 8 numaralı bendler kapsamına girenler için özel bir hüküm getirilerek çok nüsha olarak bastırılan sözkonusu broşür, afiş, katalog, duvar ve cep takvimleri gibi ilân ve reklam araçlarının üzerinde kaç nüsha olarak basıldığı ve basımı yapan firmanın ticarî unvanının gösterilmesi zorunluluğu konmuştur. Böylece idare için bir otokontrol sistemi getirilmiş olmaktadır.

Nisbî vergi tarifesinin tespitinde ilân ve reklamların özellikleri gözönünde bulundurulmuş ve vergiden optimal hasılayı sağlayacak makul nispetler tespitine çalışılmıştır.

Ek madde 36 verginin tarih ve ödeme şeklini tayin ve tespit etmektedir. Maddeye göre maktu ilân ve reklam vergisi matbu damga vurulmak veya makbuz verilmek suretiyle iki şekilde ödenir. Nisbî ilân ve reklam vergisinin ise bir bordroya müsteniden ve ilân ve reklam karşılığı alınan ücretin ilgili olduğu ayı takibeden bir ay içinde ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Ek madde 37 ilân ve reklam vergisinin ödeme yerini tayin etmektedir. Maddenin a, b ve c fıkraları ayrıca bir açıklamayı gerektirmemektedir. Maddenin d fıkrasında ise Radyo ve Televizyon vasıtasıyla yapılan ilân ve reklamlardan alınan ücret üzerinden nisbî tarife üzerinden hesaplanan ilân ve reklam vergilerinin İller Bankasındaki fona yatırılacağı ve oradan nüfuslarına göre belediyelere dağıtılacağı esası konmuştur. Radyo ve Televizyonun yayın alanlarının çok yaygın oluşu bu vasıtalarla yapılan ilân ve reklamlardan elde edilen vergi gelirinin de adil bir şekilde dağıtımını gerektirdiğinden madde hükmü bu şekilde kaleme alınmıştır. Aksi halde bu vasıtalarla yapılan ilân ve reklamlardan elde edilen vergi gelirinin bir kaç büyük şehir belediyesinin elinde toplanmasına imkân verilmiş olacak idi, Maddenin e fıkrası ile c fıkrasına bir istisna getirilmektedir. Şöyle ki; birden fazla yerde basılan neşir vasıtalarında yayınlanan ilân ve reklamların vergisinin hangi belediyeye ödeneceği önemli bir konu olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Bu gibi durumlarda birden fazla Belediye hudutları içinde basılan neşir vasıtalarında yayınlanan ilân ve reklamların vergisi, aynı ilân ve reklam neşir vasıtasının birden fazla yerde basılan nüshalarında yer aldığı takdirde neşir vasıtasının merkezinin bulunduğu yer belediyesine; sadece bir yerde basılan nüshalarda yer alması halinde de o yer belediyesine ödenecektir.

Tasarının 4 ncü maddesi, 5237 sayılı kanunun «Diplomatik muafiyet» ile ilgili 50 nci maddesini kaldırarak, eklenen ve değişen madde hükümlerini de gözönünde bulundurmak suretiyle yeniden 50 nci madde olarak düzenlenmiştir.

Tasarının 5 nci maddesi 23 . 5 . 1928 tarih ve 1324 sayılı Damga Resmî Kanunu ile ek ve değişikliklerine dair kanunların ilân ve reklamlara ilişkin hükümlerinin kaldırdığına dairdir.

Tasarının 6 ncı maddesi bu kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğini ve 7 nci maddesi de kanunun Bakanlar Kurulunca yürütüleceğini hükme bağlamıştır.

Ek madde 18. — İle bu vergiden muaf olanlar belirlenmiştir. Devlet, özel idare ve belediyelerle Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde belirtilen Darphane ve Damga Matbaası, Millî Pyango İdaresi, tuzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, orduvevleri ve askerî kantinler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar gibi sayılan birçok müessese ve kuruluşlar bu vergiden muaf olacaklardır. Ancak bu maddede yer almakla beraber derneklere ait olup münhasıran üyelerin istifadesine tahsis edilen ve alkollü içki verilmeyen lokal, gazino ve lokanta işletmeleri ile özel kanunlarla veya devletle akdolunan mukavelelerle Kurumlar Vergisinden muaf olan kurumlar bu vergiden muaf tutulmamışlardır.

Ticarî, sınaî ve meslekî faaliyeti küçük esnaf niteliğinde bulunan ve genellikle işyerleri dahi bulunmayan esnaf bu vergiden muaf tutulmuş bulunmaktadır.

Ek madde 19. — Verginin tarifesini düzenlemektedir. Belde nüfusuna göre beşe ayrılan yerlerde Kurumlar, I nci sınıf Tüccarlar, II nci sınıf Tüccarlar, gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olan serbest meslek erbabı ile götürü usulde Gelir Vergisine tabi olan ve işyeri bulunan ticarî, sınaî ve meslekî faaliyet sahipleri değişik oranlarda vergi ödeyeceklerdir.

Tasarıda tespit edilen hadler içinde kalmak üzere belediye meclisleri iktisadî ve malî şartları dikkate alarak, kendi tarifelerini her yıl yeniden düzenleyebileceklerdir.

Ek madde 20. — Vergilendirme dönemini bütçe yılı olarak tespit etmektedir. Yıl içinde faaliyete geçme veya işin terki halleri de bu madde ile hükme bağlanmıştır.

Ek madde 21. — Verginin tarh yerini ek madde 22 ise aynı işyerinde faaliyet sahiplerinin müteaddit oluşları halinde verginin her mükellef için ayrı ayrı olarak tarh edileceğini göstermektedir.

Ek madde 23 beyan esasını getirmekte ek madde 24 ise beyanın zamanını hükme bağlamaktadır.

Ek madde 25 verginin belediyelere makbuz karşılığında veya Tabelâ Asma Karnesine matbu damga vurulmak suretiyle ödeneceği hususunu düzenlemiş bulunmaktadır.

Ek madde 26 verginin iki taksitte ödeneceğini hükme bağlamış bulunmaktadır.

Ek madde 27 bu verginin mükellefi olanların belediyelerden Tabelâ Asma Karnesi almalarını ve ancak buna dayanarak ödenen verginin gider yazılmasını düzenlemiş bulunmaktadır.

Tabelâ Asma Karnesi alınmasının böylece hem bu verginin ödenmesini sağlayan bir güvence olacağı, hem de karnenin malî ve idarî yönden başka yararları da olacak şekilde düzenlenebileceği öngörülmüştür.

Bu karnenin muhteviyatı ve şekli İçişleri ve Maliye Bakanlığınca müştereken hazırlanacak bir yönetme-fikle tespit edilecektir.

Ek geçici madde 3 ile Tabelâ ve Unvan Vergisinin yürürlüğe girdiği tarihte bir iş yerinde ticarî, sınaî ve meslekî bir faaliyette bulunup bu vergiye tabi olacakların mükellefiyetlerini tesis ettirmek üzere ilk beyanlarını nasıl ve ne zaman yapacakları düzenlenmiştir.

4. İlân ve Reklâm Vergisi : Ek Madde 28 - 37

Ek madde 28 ilân ve reklâm vergisinin mevzuunu tayin etmektedir. Maddeye göre «Belediye sınırları ile mücavir sahaları içinde yapılan her türlü ilân ve reklâmlar, ilân ve reklâm vergisine tabidir.» Burada önemli olan ilânın yapılmış olmasıdır. Gerçekten bir reklâmın broşürünün matbaada basılmış olması ilân ve reklâm vergisi mevzuuna girmemektedir. Verginin mevzuuna girmesi için o broşürün dağıtılması diğer deyişle reklâmın yapılması gerekmektedir. Bu bakımdan madde metnine« yapılan» tabirinin konulması faydalı görülmüştür.

Ek madde 29 ilân ve reklâm vergisinin mükellefini tayin etmektedir. Maddeye göre ilân ve reklâmı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişiler verginin mükellefidirler.

Madde metninde bazı özel hallerde verginin ödenmesinden kimlerin sorumlu olacağı da ayrıca hükme bağlanmıştır.

Burada önemli olan nisbî tarife üzerinden alınan verginin ödenmesinden, ilân ve reklâmı başkaları adına kendi vasıtaları ile yapan gerçek veya tüzelkişilerin sorumlu olduğudur.

Ek madde 30 ile istisnalar 8 fıkra halinde tayin edilmektedir. Bu istisnaların tespitinde bir yandan sosyal ve ekonomik mülâhazalar, bir yandan da uygulamada kolaylık prensibi gözönünde bulundurulmuştur.

Ek madde 31 «genel» ve «özel» olmak üzere muafiyetleri tayin ve tespit etmektedir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ SABRİ TİĞLİNİN TEKLİFİ

1 . 7 . 1948 TARİHLİ VE 5237 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ

KANUNUNA EK KANUN TASARISI

MADDE 1. — Belediye Gelirleri Kanununun 11 . 6 . 1951 tarih ve 5786 sayılı Kanunla değişik 9 ncu maddesi kaldırılmış ve bu madde yerine 8 nci maddeden hemen sonra aşağıdaki başlık ve maddeler eklenmiştir.

TEMİZLEME VE AYDINLATMA HARCİ

Mevzu :

EK MADDE 1. — Belediye sınırları ve mücavir sahaları içinde bulunan ve Emlâk Vergisi Kanunu kapsamına giren emlâk, bu vergiye tabi olup olmadığına bakılmaksızın, temizleme ve aydınlatma harcına tabidir.

Mükellef :

EK MADDE 2. — Temizleme ve aydınlatma harcının konusu olan emlâkın Emlâk Vergisi Kanununa göre mükellefi olanlar bu harcın da mükellefidirler. Şu kadar ki Emlâk Vergisinden muaf olanlar da bu harcın mükellefi sayılırlar.

Mükellefiyet, Emlâk Vergisi Kanununa göre vergi mükellefiyetinin doğması ile başlar ve bitmesi ile sona erer.

İstisnalar :

EK MADDE 3. — Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı yapıları ile Millî Saraylar, müzeler, ibadet yerleri, resmî okullar (anaokulları dahil) Çocuk Esirgeme Kurumunun çocuk yuvaları, Kızılay'ın hizmet binaları, resmî hastaneler, parasız dispanserler, darülacezeler, yetimhaneler, korunmaya muhtaç çocuklar koruma birliklerine ait yurtlar ve işyerleri, askerî kışaklar, mücavir sahalarda bulunan devlete ait arazi umuma tahsis edildiği Maliye Bakanlığınca kabul edilen rıhtım, iskele, dalgakıran ve bunların mütemmimleri ile demiryolları ve köprü, rampa ve tünel, yeraltı ve yerüstü geçitleri, peron, alimantasyon tesisleri ve enerji nakil hatları ve direkleri ile su bent ve kanalları, sulama tesisleri bu harçtan müstesnadır.

Mücavir sahalarda bulunmakla beraber yolu veya elektriği götürülmediği için belediyelerce yapılan temizleme ve aydınlatma hizmetlerinden yararlanamayan belde kesimlerinde bulunan emlâk için temizleme ve aydınlatma harcı alınmaz.

Temizleme ve aydınlatma hizmetlerinin ilk defa götürüldüğü mücavir sahalarda Belediye Meclislerince her yıl yeniden tespit edilerek belediyelerce ek madde 7'de belirtilen vergi dairesine bildirilir. Tespit edilen bu sahalarda ayrıca belediyelerce uygun görülen vasıtalarla ilân edilerek duyurur.

Bildirme zamanı :

EK MADDE 4. — Ek madde 3'ün üçüncü fıkrasında hükme bağlanan bildirim ve ilân her yıl Aralık ayı içinde yapılır ve müteakip bütçe yılı için geçerli olur.

Matrah :

EK MADDE 5. — Temizleme ve aydınlatma harcının matrahı, emlâkın Emlâk Vergisi Kanunu hükümlerine göre belirlenen vergi değeridir.

Nispet :

EK MADDE 6. — Bu harcın oram binalar için binde 4 (% 04), diğer emlâk için binde 2 (% 02) dir.

Bakanlar Kurulu bu oranları aşmamak üzere belediyelerin tümü veya nüfuslarına göre bir kısım belediyeler için uygulanacak oranları tespit etmeye yetkilidir.

Çevre ve hava kirlenmesine normalin üstünde etkili olduğu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca tespit edilip Bakanlar Kurulunca karara bağlanan iş kolları kapsamına giren ve belediyelerce çevre ve hava kirlenmesini önleyecek tedbirleri almamış olduğu tespit edilen iş yerleri için bu harcın nispeti bir misli artırılarak uygulanır.

Harcın hesaplanmasında 100 kuruşa kadar olan kesirler atılır.

Harcın, Tarh, Tahakkuk ve Tahsili :

EK MADDE 7. — Temizleme ve aydınlatma harcı Emlâk Vergisi Kanununda yazılı hükümler uyarınca Emlâk Vergisi ile birlikte yetkili vergi dairesince tarh, tahakkuk ve tahsil edilir.

Hâsılatın Dağıtımı :

EK MADDE 8. — Bir vergi dairesinin faaliyet bölgesi içinde yapılan temizleme ve aydınlatma harcı tahsilâtının tamamı belediyelere Emlâk Vergisi payları ile birlikte ödenir.

Vergi dairesinin faaliyet bölgesinde birden fazla belediye bulunması halinde her belediyeye düşen pay son nüfus sayımındaki nüfus miktarlarına göre hesaplanıp dağıtılır.

Tahsilâtın Teminatı :

EK MADDE 9. — İçinde bulunulan bütçe yılının taksitleri ile önceki bütçe yıllarına ait temizleme ve aydınlatma harcı ödenmedikçe veya tarhiyat ihtilâflı ise yapılan tarhiyat miktarı kadar nakit veya hazine tahvil (Tasarruf Bonusu hariç) veya banka teminat mektubu emaneten yatırılmadıkça emlâkın başkalarına devir ve ferâğı yapılamaz ve üzerinde aynı bir hak tesis edilmez veya kaldırılmaz.

EK GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte temizleme ve aydınlatma hizmetlerinin götürüldüğü mücavir sahalarda belediyelerce bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde ilgili vergi dairesine bildirilir ve ayrıca uygun görülen vasıtalarla ilân edilir.

Bu sahalara ait temizleme ve aydınlatma harcının, süresi geçmiş olan taksidi, ilân tarihinden sonraki taksit ile birlikte, son taksit süresi de geçmiş ise ilân tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

EK GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun Ek 6 ncı maddesinde gösterilen oranlar Bakanlar Kurulunca bir tespit yapılmaya kadar binde 2 (% 02) diğer emlâk için binde 1 (% 01) olarak uygulanır.

MADDE 2. — 5237 sayılı Kanunun 19 ncu ve 28 nci maddeleri kaldırılmış ve 18 nci maddeden hemen sonra aşağıdaki başlık ve maddeler eklenmiştir.

İŞGAL HARCİ

Mevzu :

EK MADDE 10. — Aşağıdaki yerlerin, satış yapmak veya sair maksatlarla işgal edilmesi işgal harcına tabidir.

- Pazar kurulan yerlerin, panayurların, meydanların, mezat yerlerinin satıcıları tarafından işgali;
- Yol, meydan, pazar, iskele, köprü ve nehirler gibi umuma ait yerlerden göl ve denizlerden bir kısmının geçici olarak herhangi bir maksat için işgali;
- Belediyelerce tesis olunacak toptancı ve perakendeci hallerinde bu maksada uygun kullanımlar için tahsis edilen muayyen yerlerin işgali;
- Gelip geçmeye mâni teşkil etmeyecek şekilde tretuvarların dış kenarlarından ayrılarak halkın oturmasına, yiyip içmesine veya eğlenmesine tahsis edilen mahallerin işgali;
- Motorlu kara taşıtlarının ve römorkların park edilmesi için tahsis edilen ve esasları belediye meclislerince tespit edilen düzen içinde işletilen yerlerin taşıt araçları ile işgali (2 tekerlekli taşıtlar hariç),

f) Su üzerindeki nakil vasıtaları ile yüzer ev, yüzer havuz ve yüzer vinçlerin belediye sınırları ve mücavir sahalar içindeki limanlarda boş veya yüklü olarak durmak veyahut depo ve sair şekillerde kullanılmak suretiyle deniz, göl ve nehirlerin işgali;

Yukarıda sayılan yerlerin işgaline yetkili mercilerce izin verilmesi esas olmakla beraber izinsiz işgal, mükellefiyeti ortadan kaldırmaz.

Mükellef :

EK MADDE 11. — İşgal harcının Ek 10 ncu maddenin (d) bendinde yazılı işgal için izin alanlar, diğer bentlerde yazılı yerleri bizzat veya araçları vasıtasıyla işgal edenler ödemekle mükelleftirler.

İstisnalar :

EK MADDE 12. — Fırtına, tamir ve kumanya tedariki sebebiyle limanlara giren, çıkan veya genel, katma ve özel bütçeli idarelerin ticarî maksat dışında bizzat kendi işlerine tahsis edilen, yahut ilmi gayelerle veya okul uygulamaları için kullanılan su üzerindeki nakil vasıtaları bu harçtan müstesnadır.

Harcın Matrahı :

EK MADDE 13. — İşgal Harcının matrahı Ek 10 ncu maddenin (a), (b), (c), ve (d) bentlerinde yazılı yerler için işgal edilen yerlerin metrekaresi olarak alam, (e) bendinde yazılı hallerde taşıt adedi, (f) bendinde yazılı şekilde işgallerde vasıtanın rüsum tonilâtosu, rüsum tonilâtosu olmayanlar için bunların işgal ettiği alanın metrekaresi olarak yüzölçümüdür.

Harcın Tarifesi :

EK MADDE 14. — İşgal harcı aşağıda yazılı haller içinde Belediye Meclislerince düzenlenecek tarifelere göre alınır.

	Günde 150 rüsum tonilâto fazla kısm için	Günde 150 Rüsum toni- latoya kadar Ton başına	Günde 150 rüsum tonilâto fazla kısm için Ton başına	Günde taşıt ve römork adedinden
Nüfusu 100 000 den az olan yerlerden	100 - 1000 Krş.	15 - 150 Krş.	5 - 50 Krş	6 saate kaadar 100 - 300 Kş. 12 saate kadar 200 - 800 Kş. 24 saate kadar 400 - 1200 Kş.
Nüfusu 100 000 den yukarı olan yerlerde	500 - 5000 Krş	25 - 250 Krş.	10 - 100 Krş	Birinci sırada yer alan miktarların bir katı

Harcın hesabında.

- Metrekarenin kesirleri tam itibar olunur.
- Bir günü aşan işgallerde 6 saatten az gün kesirleri atılır; fazlası tam sayılır.
- Aylık, 6 aylık ve yıllık olarak yapılacak işgal hallerinde belediyeler, günlük ücret tutarı yukarıdaki tarife hadlerini aşmamak ve tamamı peşin alınmak üzere aylık, 6 aylık ve yıllık işgal kontratları yapmaya yetkilidir.

d) İşgal edilen yerin 50 metrekaresi aşan kısmı için tarife % 50 indirimli olarak uygulanır.

Belediyelerin Ek 10 ncu maddenin a, b, c, d, e ve f bentleri için yukarıdaki hadler dahilinde düzenleyecekleri tarifeler valilikçe onaylandıktan sonra uygulanır.»

Harcın Ödenmesi :

EK MADDE 15. — Ek 10 ncu maddenin (a), (b), (c) ve (d) bendlerinde yazılı şekillerdeki işgallerde harc ilgili belediyenin yetkili memurlarınca makbuz karşılığında, (e) bendinde yazılı hallerde belediyelerce tespit edilecek esaslara göre; (f) bendinde yazılı şekillerdeki işgalde, liman dairesi buhunan yerlerde belediyelerden temin edilen makbuzlar karşılığında bu dairelerce, diğer yerlerde belediyeler tarafından makbuz mukabilinde, tahsil olunur.

MADDE 3. — Belediye Gelirleri Kanununun 21 nci maddesi kaldırılmış ve bu madde yerine 20 nci maddeden hemen sonra aşağıdaki başlık ve maddeler eklenmiştir :

TABELA VE UNVAN VERGİSİ :

Mevzu :

EK MADDE 16. — Belediye sınırları ve mücavir sahaları içinde, ticarî, sınai veya meslekî faaliyette bulunan bütün işyerlerinin kapılarına veya elverişli diğer yerlerine faaliyet sahibi gerçek veya tüzel kişinin adı, soyadı veya ticaret unvanı ile işinin niteliğini belirten bir tabelanın asılması zorunludur.

Belediyeler asılacak tabelaların genişliklerini sınırlamaya, asılış şekillerini düzenlemeye ve bu konuda yasaklayıcı hükümler koymaya, bunlara uymaması halinde tabelaları indirmeye ve uygunlarına astırılmasını sağlamaya yetkilidir.

Mükellef :

EK MADDE 17. — Belediye sınırları ve mücavir sahalarında mecburi tabela asılması yükümlülüğünü doğuran ticarî, sınai veya meslekî bir faaliyette bulunanlar bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Tabela asılmaması mükellefiyeti kaldırmaz.

Muaflıklar :

EK MADDE 18. — (1) Özel İdare, ve Belediyelerle, Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde (15 ve 17 numaralı fıkraları hariç) sözü edilen kurum ve müesseseler tabeâ ve unvan vergisinden muaftır.

(2) Gelir Vergisi Kanununun esnaf muaflığı hakkındaki 15 nci maddesine uyan durumları nedeni ile gelir vergisinden muaf tutulan ticaret ve san'at erbabı Tabeâ ve Unvan Vergisinden de muaftır.

Verginin Tarifesi :

EK MADDE 19. — Tabeâ ve Unvan Vergisi aşağıdaki tabloda belirtilen hadleri aşmamak üzere, Belediye Meclislerince düzenlenecek tarifeye göre tahsil olunur.

Tarife Hadleri Tablosu

Nüfusu	Kurumlar TL.	1 nci Sınıf Tüccarlar TL.		II nci Sınıf Tüccarlar TL.		Göttürü usulde gelir vergisine tabi ve işyeri bulunan ticarî, sınai ve meslekî faaliyet sahipleri TL.
		Gerçek usulde gelir vergisine tabi serbest meslek erbabı TL.				
10 000 den aşağı	100 - 400	100 - 300	100 - 200	100 - 200	20 - 50	
10 001 - 30 000	200 - 600	200 - 500	200 - 400	200 - 400	30 - 60	
30 001 - 100 000	300 - 1 200	300 - 1 000	300 - 600	300 - 600	50 - 100	
101 000 - 200 000	400 - 2 000	400 - 1 500	400 - 800	400 - 900	80 - 150	
200 001 den yukarı	500 - 3 000	500 - 2 500	500 - 1 000	500 - 1 200	100 - 200	

Belediye Meclisleri düzenleyecekleri tarifeleri her yıl iktisadî ve malî şartları gözönünde tutarak değiştirebilirler.

Vergilendirme Dönemi :

EK MADDE 20. — Tabela ve Unvan Vergisinden Vergilendirme dönemi, faaliyetin yapıldığı bütçe yılıdır. Birinci altı aylık dönem içinde işe başlayanlardan vergi tam olarak, ikinci altı aylık dönemde başlayanlardan ise yüzde elli tenzilâtı olarak alınır.

Birinci altı aylık faaliyet dönemi içinde faaliyetin terki ve işin bırakılması halinde o bütçe yılına ait verginin yarısı alınmaz.

Verginin Tarhı, Tahakkuk ve Tarh Yeri :

EK MADDE 21. — Tabela ve Unvan Vergisi bu verginin mükellefi olan ticarî, sınaî ve meslekî faaliyet sahiplerinin faaliyette buldukları mahallin belediyesince beyan üzerine tarh olunur.

Tarh olunan vergi bir defaya mahsus olmak üzere mükellefe ihbarname ile tebliğ olunur.

Mükellefiyet devam ettiği sürece müteakıp yıllar için bu vergi ayrıca tebliğ olunmaz ve vergi bütçe yılının ilk gününde tahakkuk etmiş sayılır.

Birden fazla belediye sınırı veya mücavir sahalarında tabela asmak yükümlülüğü doğuran ticarî, sınaî veya meslekî faaliyet yerleri açan mükellefler ikametgâh veya kanunî merkezlerinin bulunduğu belde belediyesinde, Tabela ve Unvan Vergisi mükellefiyetlerini tesis ettirirler.

Faaliyet Sahiplerinin Müteaddit Oluşu :

EK MADDE 22. — Bu vergi aynı işyerinde ortak olmaksızın çalışan mükellefler adına ayrı ayrı tarh olunur.

Beyan Esası :

EK MADDE 23 . — Bu verginin mükellefleri her ne suretle doğarsa doğsun biçimle tabela asmak yükümlülükleri ile tüccar olarak sınıflarını ve Ek 16 ncı madde uyarınca tabelalarda belirtilecek hususları vergiyi tarh edecek olan belediyeye yazılı olarak bildirmek mecburiyetindedirler.

Beyan Zamanı :

EK MADDE 24 . — Mükellefler yeni işe başlama, sınıf değiştirme ve işi terk gibi durumlarda bir ay içinde beyanda bulunmakla yükümlüdürler.

Verginin Ödenmesi :

EK MADDE 25. — Tabela ve Unvan Vergisi makbuz karşılığında veya Tabela Asma Karnesine matbu damga vurulmak suretiyle ödenir.

Ödeme Zamanı :

EK MADDE 26. — Tabela ve Unvan Vergisi Mayıs ve Ekim aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Yıl içinde mükellefiyete girilmesi halinde, tahakkuk eden vergi, normal taksit zamanlarında olmak üzere iki eşit taksitte, ilk taksit zamanı geçmiş ise verginin tamamı Ekim ayında, son taksit zamanı da geçmiş ise, beyanname verme süresi içinde ödenir.

Tabela Asma Karnesi :

EK MADDE 27. — Tabela ve unvan vergisi mükellefleri ödedikleri bu vergiyi belediyeden alacakları tabela asma karnesine kaydettirmek şartı ile gider yazabilirler.

Tabela asma karnesinin şekil ve muhteviyatı İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

GEÇİCİ EK MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Tabelâ ve Unvan Vergisine tabi olacak şekilde bir iş yerinde ticarî, sınaî ve meslekî faaliyette bulunmakta olanlar yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde ek madde 23 uyarınca beyanda bulunmak ve mükellefiyetlerini tesis ettirmek mecburiyetindedirler.

İLAN VE REKLAM VERGİSİ

Mevzu :

EK MADDE 28. — Belediye sınırları ile mücavir sahaları içinde yapılan her türlü ilân ve reklâmlar, ilân ve reklâm vergisine tabidir.

Mükellef ve Sorumlu :

EK MADDE 29. — İlan ve reklâm vergisinin mükellefi, ilân ve reklâmı kendi adına yapan veya yaptırın gerçek veya tüzelkişilerdir.

Türkiye'deki ilân ve reklâm araçlarıyla yapılmak üzere yurt dışından gönderilen ilân ve reklâmın vergisi, bunları Türkiye'de tevzi ve teşhir eden veya ettirenler tarafından ödenir.

Nispi tarife üzerinden alınan verginin ödenmesinden, ilân ve reklâmı başkaları adına kendi vasıtalarıyla yapan gerçek ve tüzelkişiler sorumludur.

Maktu tarifeye tabi ilân ve reklâmın mutad meslek halinde yapanlar bu verginin ödenmesinden sorumludurlar.

İstisnalar :

EK MADDE 30. — Aşağıdaki ilân ve reklâmlar vergiden müstesnadır :

1. Gerçek kişilerin ikametgâhlarının iç veya dış kapılarında veya sair giriş yerlerinde kimliklerini gösteren levhalar,
2. Teşebbüslerin iştigal veya ikmal konusu maddelerinin ambalâjları üzerindeki unvan, isim, adres veya ambalajlanan maddelerin niteliğini belirten ibareler,
3. Gazete ve dergilerde söz konusu gazete ve dergilerle ilgili olarak yapılan ilân ve reklâmlar ile kitap ve dergilerin kapaklarında veya içerisinde yazarın veya baskıyı yapan müessesenin diğer eser veya kitaplarını gösteren ilânlar.
4. Menkul veya gayrimenkul mallar üzerinde bulunan ve o malların satılık veya kiralık olduğunu gösteren ilânlar,
5. Ölenin akraba ve hısımları tarafından yaptırılan ökim ilânları,
6. Kayıp kişilerin aranmasına dair olan ilânlar,
7. Hizmet erbabının iş arama ilânları,
8. El ilânları.

MUAFLIKLAR

Genel Muaflık :

EK MADDE 31. — Aşağıda sayılan kuruluşların yapacağı veya yaptıracığı, her türlü ilân ve reklâmlar vergiden muafır.

1. Genel ve Katma Bütçeli İdareler,
1. Genel ve katma bütçeli idareler,
2. Genel bütçeden ödenek alan kamu kurumları (Üniversiteler ve TRT gibi)
3. Kamu yararına olan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tamman vakıflar,
4. İl özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler ve İller Bankası ile ortaklarının adı geçen kuruluşlar adına yapacağı ilânlar,

5. Siyasî Partiler Kanununa göre siyasî partilerin yapacağı her türlü ilân ve reklâmlar, Yukarıdaki idarelere bağı olup ayrı tüzelkişiliği haiz olan iktisadî işletmeler bu muafliktan yararlanamaz.

Özel Muaflik :

Aşağıda cinsleri gösterilen ilân ve reklâmları yapan veya yaptıran kuruluşlar vergiden muafır.

1. Birinci fıkrada yazılı idare ve kuruluşlar, Ticaret, Sanayi ve Ziraat Odaları ve Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, ve Ticaret Borsaları Birliğı tarafından münhasıran memleket mahsullerinin, mamullerinin ve turizminin reklâmını ihtiva etmek ve herhangi bir ticarî veya sınaî kuruluşa ait olmamak üzere hazırlanan her türlü levha ve afişlerle, aynı kuruluşlar tarafından Türkiye'deki ticaret müesseselerinin sadece isim ve ticaret unvanları ile adreslerini ihtiva etmek ve bunun dışında müesseselerin işfıgal konularına giren maddeler hakkında herhangi bir ilâm havi bulunmamak üzere yayımlanacak kitap, broşür, katalog ve dergiler,

2. Dernek ve vakıfların ilgili kanun ve statüleri gereğince yapmakla zorunlu oldukları toplantılara ait ilânlar,

3. Esnaf Kefalet Kooperatiflerinin ticarî, amaç dışındaki ilânları,

4. Umumî mahallere reklâm amacı ile konulacak kamuya yararlı sandalye, sıra, salıncak, bank, şemsiye gibi araç ve gereçler.

Vergileme Ölçüleri :

EK MADDE 32. İlân ve Reklâm Vergisi, ilân ve reklâmın cins ve mahiyetlerine göre maktu olarak veya değer esaslı üzerinden nispi olarak alınır.

Değer Esasına Göre Vergi Matrahı :

EK MADDE 33. — Değer esasına göre nispi vergiye tabi ilân ve reklâmlarda vergi matrahı, bu ilân ve reklâmın yapılması karşılığı olarak her ne nam ile olursa olsun nakten veya hesaben ödenen ücrettir.

Ücretlerde Emsal :

EK MADDE 34. — İlân ve reklâm yapan basın, radyo, televizyon, sinema, tiyatro ve benzeri yayım ve eğlence işletmelerinin, kendilerine bağı olarak kurdukları ilân ve reklâm acenta ve prodüktörleri vasıtasıyla sağladıkları ilân ve reklâmın ücretleri, kendilerine bağı olmayan emsali acenta ve prodüktörlerden elde olunan normal ücretlerden düşük olamaz.

Verginin Nispeti :

EK MADDE 35. — İlân ve Reklam Vergisi aşağıdaki tarifelere göre alınır :

A) Maktu Vergi Tarifesi :

Aşağıdaki yazılı ilân ve reklâmlardan karşılarında yazılı hadler içerisinde belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre maktu vergi alınır.

Lira

1. a) Dükkân, ticarî ve sınaî müessese ve serbest meslek erbabının çalışanları yerlere Tabela ve Unvan Vergisi gereğince aşılması zorunlu olan tabela dışında asılan, takılan her çeşit levhalarla vazedilen yazı ve resimlerin metrekaresinden yıllık olarak,	100 — 200
b) Mahiyeti itibarıyla farklı birden fazla ticarî, sınaî ve meslekî faaliyeti ve işyeri bulunanlarla faaliyet olarak mahiyeti değişmese bile birden fazla işyeri (şube, büro, satış yeri, ve benzeri) kullanan tabela ve unvan vergisi mükellefleri ikinci ve sonra gelen işyerlerine asacakları tabelaların metrekaresinden yıllık olarak,	100 — 200
c) Diğer sabit bütün ilân ve reklâmın metrekaresinden yıllık olarak,	100 — 400

	Lira
d) C bendindekilerin muhtelif cepheli veya yüzli olanlarının metrekaresinden yıllık olarak,	150 — 600
2. Motorlu taşıt araçlarına konulan ilân ve reklamların beher metrekaresinden yıllık olarak;	
a) İç taraflara konulanlardan	50 — 200
b) Dış taraflara konulanlardan	100 — 400
3. Elle gezdirilen veya seyyar araçlarla yapılan ilân ve reklamlar, bu maksatlarla tertip edilen her çeşit gösteriler ve benzerlerinden günlük olarak,	50 — 100
4. Özel tellâl vasıtasıyla veya özel araçlar üzerine konulmuş hoparlörlerle yapılan her çeşit ilânlar ve benzerlerinden günlük olarak,	50 — 100
5. Cadde, sokak ve trénuarlar üzerine gerilen, bina cephe veya yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak,	50 — 250
6. Işıkh, projeksiyonlu ilân ve reklamlardan her metrekaresine için yıllık olarak (Bunlardan çok cepheli olanlardan, üzerinde ilân ve reklam olan her cephe metrekaresine hesabında ayrı ayrı dikkate alınarak toplam metrekaresine üzerinden)	500 — 1000
	Kırş.
7. İlân ve reklam maksadıyla dağıtılan broşür, katalog, duvar ve cep takvimleri, biblolar veya benzerlerinin her biri için,	25 — 50
8. Mahiyeti ne olursa olsun asılacak çeşitli afişler, ve benzerlerinin beherinin metrekaresinden,	50 — 150
9. 7 nci bentde sözü edilenler dışında kalan belirli bir merkezden dağıtılan ilân ve reklamı muhtevi her çeşit kupon ve biletlerin her biri için	5 — 100

(Müşterek bahis kuponları bu fıkra hükmüne tabidir.)

Metrekare üzerinden yapılan hesaplamalarda, bir metrekaresinden aşağı olanlar bir metrekaresine kabul edilir. Metrekarenin fazlası tam metrekaresine sayılır.

Levha üzerine vazedilmeyip umumiyetle herhangi bir satha yazılmak, takılmak veya çizilmek suretiyle yapılan ilân ve reklamlarda yazı veya resimlerin işgal ettiği alanın ölçüsü esas alınır.

7 ve 8 numaralı bentler kapsamına giren ve çok nüsha olarak basılan ilân ve reklamlar üzerinde basımevinin ticarî unvanı ve nüsha adedi gösterilir.

B) Nispi Vergi Tarifesi :

1. Basın, ilân ve reklamlarından (her türlü gazete, dergi, broşür, kitap, adres kitabı, albüm, rehber, takvim ve benzerleriyle yapılan ilân ve reklamlarda) alınan ilân ve reklam ücreti üzerinden, % 10
2. Posta ve telgraf kâğıtları üzerinde yapılan ilân ve reklamlar ile bir işletmenin kendi işgal mevzuu dışında diğer işletmeye ait olmak üzere kendi ambalaj maddeleri üzerinde yapılan ilân ve reklamlardan alınan ücret üzerinden, % 5
3. Sinema, tiyatro, hipodrum, stadyum gibi yerlerde projeksiyon veya sesle yapılan her türlü ilân ve reklamlardan alınan ücret üzerinden, % 15
4. Belediye hoparlörleriyle veya tellallar vasıtasıyla yapılan her türlü ilân ve reklamlardan alınan ücret üzerinden, % 10
5. Radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan ilân ve reklamlardan alınan ücret üzerinden, % 30

Verginin Tarhi ve Ödenmesi :

EK MADDE 36. — 1. Maktu ilân ve reklam vergisi, ilân ve reklamın mahiyetine göre matbu damga vurulmak suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

Verginin hesabında kısıt yapılmaz.

2. Nispi tarifede gösterilen ilân ve reklamların vergisi bir bordroya müsteniden ve ilân ve reklam karşılığı nakden veya hesaben alınan ücretin ilgili olduğu ayı takibeden bir ay içinde ödenir.

Ödeme Yeri :

EK MADDE 37. — İlan ve reklamların vergisi :

- a) Ek 34 nci maddenin maktu tarifeye tabi 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 8 nci bendlerde yazılı ilân ve reklamlarda bunların dağıtıldığı, yayımlandığı veya teşhir edildiği,
- b) Nispi tarifeye tabi 3 ve 4 üncü bendlerde yazılı ilân ve reklamlarda, bu ilân ve reklamların yapıldığı,
- c) Maktu tarifeye tabi 7 ve 9 ncu, nispi tarifeye tabi 1 ve 2 nci bendlerde yer alan ilân ve reklamların vergisi, basım ve yayımın yapıldığı yer belediyelerine,
- d) Nispi tarifeye tabi 5 numaralı bendde yer alan ilân ve reklamların vergisi, belediyelerin son nüfus sayımına göre dağıtılmak üzere, İller Bankasına,
- e) Birden fazla yerde basılan neşir vasıtalarında yayınlanan ilân ve reklamların vergisi, aynı ilân ve reklamların birden fazla yerde basılan nüshalarda yer alması halinde neşir vasıtasının merkezinin bulunduğu yer belediyesine, bir yerde basılan nüshalarda yer alması halinde o yerin belediyesine, ödenir.

MADDE 4. — Belediye gelirleri Kanununun 50 nci maddesi kaldırılmış ve yerine aşağıdaki hüküm 50 nci madde olarak konulmuştur:

Çeşitli Hükümler :

MADDE 50. — Yabancı devletlerin Türkiye’de bulunan Elçilik ve Konsoloslukları ile elçi, maslahatgüzar ve konsolosları (fahri konsoloslar hariç) ve o devletin uyuğunda bulunan elçilik ve konsolosluk memurları bu kanunun Ek (1 - 8) maddeleri, 13, 14, 15, 16, Ek (9 - 14), 20, Ek (15 - 37), 25, 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde ve 5116 sayılı Kanunun birinci maddesinin 18 nci numaralı bendinde yazılı belediye vergi ve resimleri ile belediye paylarından müteakabiliyet şartı ile muafırlar.

MADDE 5. — 23/5/1928 tarih ve 1324 sayılı Damga Resmî Kanunu ile ek ve değişikliklerine dair kanunların ilân ve reklamlara ilişkin hükümleri kaldırılmıştır.

Yürürlük :

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 7. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

7/1/1977

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. N. Erbakan</i>	<i>Prof. Dr. T. Feyzioğlu</i>	<i>A. Türkeş</i>
<i>S. Öztürk</i>	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
Adalet Bakanı	<i>H. Aksay</i>	<i>M. K. Erkovan</i>	<i>G. Karaca</i>
<i>İ. Müftüoğlu</i>	Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
Maliye Bakanı	<i>F. Melen</i>	<i>O. Asiltürk</i>	<i>İ. S. Çağlayangil</i>
<i>Doç. Dr. Y. Ergenekon</i>	Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	<i>A. N. Erdem</i>	<i>F. Adak</i>	<i>H. Başol</i>
<i>Dr. K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı	Ulaştırma Bakanı
Çalışma Bakanı	<i>O. Öztrak</i>	<i>Prof. K. Özal</i>	<i>N. Menteşe</i>
<i>Ş. Kazan</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı	Turizm ve Tan. Bakanı
İmar ve İskân Bakanı	<i>A. Doğru</i>	<i>S. Kılıç</i>	<i>L. Tokoğlu</i>
<i>N. Ok</i>	Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
	<i>V. Poyraz</i>	<i>T. Kapanlı</i>	<i>A. Ş. Ereğ</i>
	Kültür Bakanı	Sosyal Güvenlik Bakanı	
	<i>R. Danışman</i>	<i>A. M. Ablum</i>	

Millet Meclisi

(S. Sayısı : 282)

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 2/215, 2/686
Karar No. : 53

4 . 2 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza gönderilen Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 16 arkadaşınca hazırlanan 1.7.1948 gün ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifinin; Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǧlı'nın 1 . 7 . 1948 tarih ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa ek Kanun Teklifi ile birlikte görüşülmesine Komisyonumuzca karar verildi. Ancak; bu iki tekliften Hayrettin Uysal ve arkadaşlarına ait olanın, kapsam ve uygulamada basitlik ve işlerlik gibi ilkeler yönünden görüşmelere esas alınmasına gene Komisyonumuzca karar verildi. Üç komisyon üyesinden oluşan bir altkomisyona teklifler havale edilmiş, altkomisyon teklifleri daha ayrıntılı biçimde inceleyerek raporunu Başkanlık Divanına sunmuştur. Komisyon, altkomisyon raporunun ışığı altında teklifin görüşülüp tartışılmasına geçmiştir.

Yürürlükteki Belediye Gelirleri Yasası 1 . 7 . 1948 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe girmiş, 30 yıldan bu yana uygulanmakta olan bir yasadır.

Toplumumuzun sosyal ve ekonomik yapısında, özellikle kentleşme olgusu yönünden çok büyük değişiklikler olmuş, kırsal yörelerimizle kentsel yörelerimiz arasındaki farklılıklar; giderek gelişen ve endüstrileşmenin kentler ve yakın çevrelerinde kurulması ile meydana gelen yeni olgularla kentler yönünden artmıştır. Böylece bugün için kent ve kentleşme olgusu yeni boyutlar kazanmış, sorunları artmış, hizmetler yönünden belediyelerimizin gerek gelir, gerekse gelir kaynakları için yasal yeni düzenlemelerin yapılmasına olan gereksinimleri zorunluk haline gelmiştir.

Kaldı ki, yürürlükteki 5237 sayılı Yasanın; Anayasa Mahkemesince 1968 yılında iptal edilen Liman İşgal Resmî, Tabelâ ve Unvan Vergisi, 1970 yılında iptal edilen İlan ve Reklam Resminin 21/4 ncü maddesi, belediyeleri önemli gelir kaynaklarından yoksun bırakmıştır. Bunun dışında, Temizleme ve Aydınlatma Harcının gayrisafî irad esasına dayalı olması, Emlak Vergisinde ise kıymet esasına geçilmesi nedeni ile 1972 yılından bu yana bu harç tahsil edilemez bir niteliğe dönüşmüştür.

Uygulamadaki zorluklar ve anlaşılabilir haldeki hükümler, Değerlenme Resminin gereği gibi uygulanabilen bir vergi olmaktan uzaklaştırmıştır. İşgal Harcı, Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmî, Akaryakıt Tüketim Vergisinin yeniden düzenlenmesi zorunluk haline gelmiştir.

Devlet kuruluşları ile işletilen Demiryolu, Denizyolu, Hava Yolu taşımacılığı vergilendirildiği halde, Karayolu taşımacılığının vergilendirilmemiş olmasındaki çelişkinin sürdürülmesi ilkesiyle birlikte, Karayolu yük ve yolcu taşımacılığında bir payın belediyelere gelir kaynağı olarak verilmesi, gereken bir değişiklik olarak kabul edilmiştir. Keza İşletme Vergisine tabi olan Lüks Eğlence Vergileri ve Hizmet İşletmeleri Vergisinin TRT İlan, Reklam Resminin belediyelere aktarılması belediyelere gelir kaynağı olması ile birlikte denetimde etkinliği sağlamak açısından da olumlu bir yaklaşım olarak kabul edilebilir.

Vergi, resim ve harç miktarlarının 30 yıl geride kalışı, önemini ve etkinliğini yitirdiğinin yanında işlerliğini de kaybetmiştir.

Kent halkının sağlık ve gereksinimlerindeki etkinliği belediyelerin yasal yetersizlik nedeni ile sağlayamaz durumda kalışları da ayrı ve ciddi sorunlar haline gelmiştir.

Belediyelerimizin hizmet üretme ve hizmet götürmede bugün içinde buldukları dar boğazları aşamaları; genel bütçede sübvansiyon ve fon oluşturma yollarını zorunlu olarak açmış, bu ise genel bütçede gelir - gider dengesini olumsuz yönde etkilemeye başlamıştır.

4 ncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ilkeleri doğrultusunda yerel yönetimlerin görev, kaynak ve personel gibi sorunlarını çözebilmeleri, kendilerine verilen görevleri yerine getirebilmelerinde demokratik, halkçı, birlikçi bütünleştirici bir yaklaşım içinde üretici ve kaynak yaratıcı bir niteliğe kavuşturulmaları gerekmektedir.

Paralı geçişli karayolu, köprü, tünel gibi geçişlerden motorlu taşıt araçlarından alınan ücrete ayrı bir belediye payı eklenmesi çağın gereklerine uygun bir yeni yaklaşım niteliğindedir.

Geneldeki özellikleri ile yukarıda özetlenen yenilik ve değişiklikler ve bunların gerekçeleri çeşitli vergiler yönünden açıklanmıştır.

Bu görüşmelerin ışığı altında komisyonumuz yasa teklifini olumlu bulmuş, altkomisyon metninin de dikkate alınması koşulu ile maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Teklifin 1 nci maddesinin başlığındaki «Aşağıdaki şekilde değiştirilmiş» ibaresi, «Aşağıdaki fıkra eklenmiştir.» şeklinde değiştirilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesine bağlı 9 ncu maddede sözü edilen temizleme ve aydınlatma harcının oranı % 50'den % 100'e çıkarılmış; nüfusu 300 bini aşan kentlerde bu oranın bir katına kadar artırılması hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiş; ayrıca munzam hizmet götürülen bir kısım işyerlerinden, yapılan munzam hizmet oranında ek bir ücret alınabilmesi hususunda, belediyelere yetki verilmiştir. Madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Teklifin 3 ncü maddesine bağlı 16 ncı maddesinde yer alan değerlendirme resminde; resmin konusunun Bakanlar Kurulunca belirleneceği hususundaki hüküm tekliften çıkarılmış, artan değer farkının - matrahın saptanmasında emlakın vergi değeri ile fiyat hareketlerinin de dikkate alınması suretiyle sadece imar değişikliği nedeniyle emlakte meydana gelen değer artışının vergilendirilmesi sağlanmış ve madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Teklifin 4 ncü maddesine bağlı 19 ncu maddenin (A) fıkrasından mavna, salapurya, balıkçı tekneleri gibi küçük deniz nakil vasıtaları resmin konusundan çıkarılmış, «Yat, kotra, sürat tekneleri resmin konusuna alınmıştır. (B) fıkrasında ise liman işgal harcının miktarı, günün koşullarına uydurulmuş ve madde bu yeniden düzenleme ile kabul olunmuştur.

Teklifin 5 nci maddesine bağlı 21 nci maddede yer alan Tabela ve Ünvan Vergisine ilişkin (I) sayılı tarife yeniden düzenlenmiş ve madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Teklifin 6 ncı maddesine bağlı mükerrer 21 nci maddesinin B/2 nci fıkrasından ölüm ilanları çıkarılmak suretiyle bu ilânlar da resmin konusuna alınmış, ayrıca C/4 ncü fıkranın son bendi yeniden düzenlenerek, TRT Kurumunca tahsil edilen ilan ve reklam resimlerinin doğrudan doğruya İller Bankasındaki fona yatırılması sağlanmış ve bu değişikliklerle madde kabul edilmiştir.

Teklifin 7 nci maddesine bağlı 27 nci maddede sözü edilen eğlence ve hizmet işletmeleri resmine ilişkin (3) sayılı tarifedeki yerli filmlere ait resim oranı, % 30'dan, % 25'e indirilmiş; ayrıca (E) fıkrasının 2 No. lu hükmüne göre, belediye ve mücavir alanlar dışındaki hizmet işletmelerinden alınan resimden ilgili köylere verilecek resim oranı % 10'dan, % 30'a çıkarılmış ve madde bu değişikliklerle kabul olunmuştur.

Teklifin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 9 ncü maddesine bağlı akaryakıt tüketim vergisine ait 30 ncu maddedeki en az ve en çok vergi miktarları arasında değişiklik yapılması hususunda Bakanlar Kuruluna yetki veren hüküm, aynı teklifin 12/A fıkrasında ayrıca bulunması nedeniyle bu maddeden çıkarılmış ve madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Teklifin 10 ncü maddesi, tekliften çıkarılmış ve bu suretle halen olduğu gibi, İller Bankasında oluşturulan % 20 fonun ilgili Bakanlık emrinde kullanılması sağlanmıştır.

Teklifin 11 nci maddesi 10 ncü madde olarak değiştirilmiş, teklifin bu maddesiyle bir kısım maktu resim ve harçlarla belediye cezalarına uygulanan misiller yeniden düzenlenmiş ve ayrıca yurt içindeki paralı geçişlerde ücretlere % 50 oranında belediye payı eklenmesi konusunda Bakanlar Kuruluna yetki tanınmasına dair maddeye bir hüküm eklenmiş ve madde bu değişikliklerle kabul olunmuştur.

Teklifin 12 nci maddesi, 11 nci madde olarak değiştirilmiş ve ayrıca bu maddenin sonuna; 5237 sayılı Kanununun 40 ve 42 nci maddelerinde sözü edilen «İçişleri Bakanlığı» deyiminin «Yerel Yönetim Bakanlığı» olarak değiştirilmesine dair (F) fıkrası ile belediyelere verilmek üzere tahsil edilen vergi ve vergi paylarından belediyelerin TEK'na olan borçları düşüldükten sonra kalan miktarın Maliye Bakanlığınca belediyelere ödeneceğine dair (G) fıkrası eklenmiş ve madde bu ilâvelerle kabul edilmiştir.

Teklifin 13 ncü maddesi 12 nci madde olarak değiştirilmiş ve ayrıca 13/A fıkrasından 42 nci madde çıkarılarak madde bu değişiklikle kabul olunmuştur.

Teklifin geçici 1, 2 ve 3 ncü maddeleri ile 14 ncü maddesi 13 ve 15 nci maddesi 14 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur.
Saygılarımızla,

Bařkan
Tekirdaę
Yılmaz Alpaslan

Bařkanvekili
Aydın
Muharrem Skeli

Sözcü
İstanbul
Sevil Korum

Ktip
Trabzon
Ertoz Vahit Suiçmez
İmzada bulunamadı

Antalya
Muhalifim
Kaya akmakı

Artvin
Mehmet Balta

Balıkesir
Necati Cebe

Bolu
Söz hakkım mahfuz
Müfit Bayraktar

Bolu
Halk Karabrkl

Denizli
Muhalifim
E. Atıf řohoęlu

Diyarbakır
M. Yařar Gcmen
İmzada bulunamadı

Manisa
Erkin Topkaya

İzmir
Süleyman Genç

Kars
Doğan Araslı
İmzada bulunamadı

Kastamonu
Sabri Tięli

Kırklareli
Mehmet Dedeoęlu

Konya
Yücel Akıncı

Manisa
Sümer Oral
İmzada bulunamadı

Samsun
İ. Etem Kılıçoğlu

Sivas
Ali Gürbüz
İmzada bulunamadı

Sivas
Azimet Kylioęlu

Trabzon
Grřm Mecliste arz
etmek üzere muhalifim
İ. Vecdi Aksakal

Tekirdaę
Muhalifim
Nilhan İlęn

SAKARYA MİLLETVEKİLİ HAYRETTİN UYSAL VE 16 ARKADAŞININ TEKLİFİ

1.7.1948 Gün ve 5237 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1.7.1948 tarih ve 5237 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Madde 7. — Yük ve Yolcu Taşıma Ücretlerinden Belediye Payı :

Bir belediye ve mücavir alan sınırları içinden hareket ederek, şehirlerarasında veya yurt dışına yük veya yolcu motorlu kara taşıtlarının taşıma (bilet, fatura, manifesto vb.) bedellerine; yolcu taşımalarında % 10, yük taşımalarında % 5 belediye payı eklenir.

Taşıma bedellerine eklenen paylar, bu taşıtları işletenler tarafından bilet ve benzeri taşıma belgesinin satıldığı veya düzenlendiği yer belediyesine, kesildiği ayı izleyen ayın 15 nci günü akşamına kadar bir beyanname ile yatırılır.»

MADDE 2. — Aynı Kanunun 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Temizleme ve Aydınlatma Harcı :

Madde 9. — Belediye sınırları ve mücavir alanları içinde bulunan ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamına giren bina ve arsalar; istisna ve muafıklar dikkate alındıktan sonra tarh ve tahakkuk ettirilen Emlak Vergisinin % 50'si oranında Temizleme ve Aydınlatma Harcına tabidir.

Emlak Vergisi Kanununa göre emlakın mükellefi olanlar, bu harcın da mükellefidir. Bu harç, Emlak Vergisi Kanununda yazılı hükümler uyarınca Emlak Vergisi ile birlikte yetkili vergi dairesince tarh, tahakkuk ve tahsil edilir.

Bir vergi dairesinin faaliyet bölgesi içinde yapılan Temizleme ve Aydınlatma Harcı tahsilatının tamamı belediyelere, Emlak Vergisi payları ile birlikte ödenir. Vergi Dairesinin faaliyet bölgesinde birden fazla belediye bulunması halinde her belediyeye düşen pay son nüfus sayımındaki nüfuslarına göre hesaplanıp dağıtılır.»

MADDE 3. — Aynı Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Değerlenme Resmi

Madde 16. — A) Belediyeler ve diğer kamu kuruluşlarınca yapılan fiziki ve sosyal altyapı veya imar, bayındırlık gibi kentsel faaliyetlerle düzenlemeler ya da bu konularda alınacak kararlar (kamulaştırmalarla imar planı, plan değişikliği, mevzi imar planı, imar programı dahil) sonucu değeri artan taşınmazlar, bu faaliyet ve düzenlemelerin yapılması ya da kararların alınmasında, eski rayiç değeri ile yeni rayiç değeri arasındaki fark üzerinden değerlendirilme resmine tabidir. Bakanlar Kurulu, resmin konusuna giren kentsel faaliyet, düzenleme veya kararları, kapsam, nitelik ve değerlenmeye etkileri yönünden belirlemeye yetkilidir, İbadethaneler, genel ve katma bütçeli idarelerle özel idare ve belediyelere ait her çeşit taşınmazlar bu resimden müstesnadır.

B) Değerlenme resminin mükellefi, değeri artan taşınmazların malikleridir. Kat mülkiyetine tabi taşınmazlarda her bağımsız bölüm bu resmin uygulanmasında bağımsız taşınmaz sayılır.

C) Değerlenen taşınmazın eski ve yeni rayiç değeri, İstimlak Kanununda düzenlenen Kıymet Taktir Komisyonlarınca saptanır.

Değerlenme resminin konusuna giren olayların ortaya çıkması halinde belediye başkanları ilgili mahalli mülki amirleri aracılığı ile bu komisyonları faaliyete geçirir. Bu konuda takdir komisyonları çalışmaları-

PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1 . 7 . 1948 Gün ve 5237 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1 . 7 . 1948 tarih ve 5237 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Madde 7. — Yük ve yolcu taşıma ücretlerinden belediye payı :

Bir belediye ve mücavir alan sınırları içinden hareket ederek, şehirlerarasında veya yurt dışına yük veya yolcu taşıyan motorlu kara taşıtlarının taşıma (bilet, fatura, manifesto v.b) bedellerine; yolcu taşımalarında % 10, yük taşımalarında % 5 belediye payı eklenir.

Taşıma bedellerine eklenen paylar, bu taşıtları işletenler tarafından bilet ve benzeri taşıma belgesinin satıldığı veya düzenlendiği yer belediyesine, kesildiği ayı izleyen ayın 15 nci günü akşamına kadar bir beyanname ile yatırılır.»

MADDE 2. — Aynı kanunun 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Temizleme ve Aydınlatma Harcı :

Madde 9. — Belediye sınırları ve mücavir alanları içinde bulunan ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamına giren bina ve arsalar; istisna ve muafıklar dikkate alındıktan sonra tarh ve tahakkuk ettirilen Emlak Vergisi miktarı kadar temizleme ve aydınlatma harcına tabidir.

Son nüfus sayımına göre belediye sınırları içindeki kent nüfusu 300 000'i aşan yerlerde, bu oranı bir misline kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Emlak Vergisi Kanununa göre emlakın mükellefi olanlar, bu harcın da mükellefidir. Bu harç, Emlak Vergisi Kanununda yazılı hükümler uyarınca Emlak Vergisi ile birlikte yetkili vergi dairesince tarh, tahakkuk ve tahsil edilir.

Bir vergi dairesinin faaliyet bölgesi içinde yapılan temizleme ve aydınlatma harcı tahsilâtının tamamı belediyelere, Emlak Vergisi payları ile birlikte ödenir. Vergi dairesinin faaliyet bölgesinde birden fazla belediye bulunması halinde her belediyeye düşen pay, son nüfus sayımındaki nüfuslarına göre hesaplanıp dağıtılır.

Belediyeler, ticari, sınai, zirai ve mesleki işletmeleri işletenlerden temizleme ve aydınlatma harcı dışında, bu harca tabi diğer emlake göre bu işyerleri için yapılan munzam hizmetin karşılığı olarak, belediye meclislerinin bu munzam hizmete uygun şekilde düzenleyecekleri tarifeye göre bir ücret alabilirler.»

MADDE 3. — Aynı Kanunun 16 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Değerlendirme Resmi :

Madde 16. — A) Belediyeler ve diğer kamu kuruluşlarınca yapılan fiziksel ve sosyal altyapı veya imar, bayındırlık gibi kentsel faaliyetlerle düzenlemeler ya da bu konularda alınacak kararlar (kamulaştırmalarla imar planı plan değişikliği, mevzi imar planı, imar programı dahil) sonucu değeri artan taşınmazların, bu faaliyet ve düzenlemelerin yapılması ya da kararların alınmasında, artan değerleri, değerlendirme resmine tabidir. İbadethaneler, genel ve katma bütçeli idarelerle özel idare ve belediyelere ait her çeşit taşınmazlar bu resimden müstesnadır.

B) Değerlenme resminin mükellefi, değeri artan taşınmazların emlak vergisi mükellefidir. Kat mülkiyetine tabi taşınmazlarda her bağımsız bölüm, bu resmin uygulanmasında bağımsız taşınmaz sayılır.

C) Değerlenen taşınmazın artan değeri, İstimlak Kanununda düzenlenen kıymet takdir komisyonlarınca saptanır. Bu değerlerin saptanmasında Emlak Vergisine esas vergi değeri ile fiyat hareketleri de gözetilir.

Değerlenme resminin konusuna giren olayların ortaya çıkması halinde belediye başkanları ilgili mahalli mülki amirleri aracılığı ile bu komisyonları faaliyete geçirir. Bu konuda takdir komisyonları çalışmalarının gerektirdiği giderler belediye bütçesinden karşılanır.

nın gerektirdiği giderler belediye bütçesinden karşılanır. Komisyonca takdir edilen değerlere belediyeler ve mükelleflere itiraz edebilir.

D) İmar planı, mevzi imar planı, imar programı ve plan değişikliği sonucu getirilen değer artırıcı imar hakları sonucu artan değerlerde, değerlendirme resmi oranı % 20, diğer tüm değerlendirmelerde % 40'dır. Bu oranlar, ekonomik durum ve kentsel gelişmeler göz önüne alınarak Bakanlar Kurulunca % 10'a kadar indirilebilir.

E) Değerlenme resmi, mükelleflerince 5 yılda ve her yılın Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere 5 eşit taksitte ödenir. Değerlenme resmi tamamen ödenmedikçe taşınmaz malın satışı yapılamaz, üzerinde aynı bir hak tesis edilemez.

Bu amacı sağlamak için resmin konusuna giren ve konudan çıkan taşınmazlar tapuya bildirilir.

Kamulaştırılan yapı ve arsaların resim borcu, kamulaştırma bedelinden kamulaştıran daire veya kuruluş tarafından mal sahibi hesabına belediyeye ödenir. Değerin artması bir kısmının kamulaştırılmasından ileri gelen taşınmazlardan alınacak resmin tamamı, kamulaştırma bedelinden indirilir.

Kamulaştırılacak yer mal sahibi tarafından belediyeye bağışlanırsa, bu yerin değeri değerlendirme resminden indirilir.»

MADDE 4. — Aynı Kanununun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 19. — A) Küçük Deniz Nakil Vasıtaları Resmi :

Belediye sınırları içindeki limanlarda, göl ve nehirlerde kullanılan veya belediye içindeki liman dairesine kayıtlı olan yat, kotra ve her türlü içten veya dıştan takma motorlu özel teknelerden 250 ila 5 000 lira arasında, küçük deniz nakil vasıtaları resmi alınır.

B) Liman İşgal Resmi :

Belediye sınırları içindeki limanlarda boş veya yüklü olarak durup denizi veyahut göl ve nehirleri işgal eden veyahut depo vesair surette kullanılan ve yukarıdaki (A) fıkrası kapsamına girmeyen her türlü deniz nakil vasıtalarından rüsum tonilato başına günlükü 100 ila 1 000 kuruş arasında liman işgal resmi alınır.

A) ve (B) fıkralarında yazılı resimler liman dairesince tahsil olunarak ilgili belediyeye verilir. Belediyeler isterlerse bu resmi doğrudan doğruya tahsil etmeye yetkilidirler.

MADDE 5. — Aynı Kanununun 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tabela ve Unvan Vergisi :

Madde 21. — Belediye sınırları ve mücavir alanları içinde, ticari, sınai veya mesleki faaliyette bulunan bütün işyerlerinin kapılarına veya elverişli diğer yerlerine faaliyet sahibi gerçek veya tüzelkişinin adı, soyadı ve ticaret unvanı ile işinin niteliğini belirten bir tabelanın asılması zorunludur.

Belediyeler asılacak tabelaların büyüklüğünü sınırlamaya, asılış şekillerini düzenlemeye ve bu konuda yasaklayıcı hükümler koymaya, bunlara uyulmaması halinde, tabelaları indirmeye ve uygunlarının astırılmasını sağlamaya yetkilidir.

Belediye sınırları ve mücavir alanlarda tabela asılması yükümlülüğünü doğuran ticari, sınai veya mesleki bir faaliyette bulunanlar, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Tabela asılmaması mükellefiyeti kaldırmaz.

Genel, katma ve özel bütçeli idarelerle, Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde (15 ve 18 numaralı fıkraları hariç) sözü edilen kurum ve müesseseler tabela ve unvan vergisinden muaftır.

Tabela ve unvan vergisi bu kanuna ekli (1) sayılı tarifede belirtilen hadlere göre tahsil olunur.

Tabela ve unvan vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyetin yapıldığı bütçe yılıdır. Birinci altı aylık dönem içinde işe başlayanlardan vergi tam olarak, ikinci altı aylık dönemde başlayanlardan ise yüzde elli indirimli olarak alınır. Birinci altı aylık faaliyet dönemi içinde işin bırakılması halinde o bütçe yılına ait verginin yarısı alınmaz.

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

Komisyonca takdir edilen değerlere belediyeler ve mükellefler itiraz edebilir.

D) İmar planı, mevzi imar planı, imar programı ve plan değişikliği sonucu getirilen değer artırıcı imar hakları nedeniyle artan değerlerde, değerlendirme resmi oranı % 20, diğer tüm değerlendirmelerde % 40'dır.

E) Değerlendirme resmi, mükelleflerince 5 yılda ve her yılın mayıs ve kasım aylarında olmak üzere 10 eşit taksitte ödenir. Değerlenme resmi tamamen ödenmedikçe taşınmaz malın satışı yapılamaz, üzerinde aynı bir hak tesis edilemez.

Bu amacı sağlamak için resmin konusuna giren ve konusundan çıkan taşınmazlar tapuya bildirilir.

Kamulaştırılan yapı ve arsaların resim borcu, kamulaştırma bedelinden kamulaştıran daire veya kuruluş tarafından mal sahibi hesabına belediyeye ödenir. Değerin artması bir kısmının kamulaştırılmasından ileri gelen taşınmazlardan alınacak resmin tamamı, kamulaştırma bedelinden indirilir.

Kamulaştırılacak yer mal sahibi tarafından belediyeye bağlanırsa, bu yerin değeri değerlendirme resminden indirilir.»

MADDE 4. — Aynı Kanunun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 19. — A) Küçük Deniz Nakil Vasıtaları Resmi :

Belediye sınırları içindeki limanlarda, göl ve nehirlerde kullanılan ve belediye içindeki liman dairesine kayıtlı olan yat ve kotralardan 5 000 ila 25 000 lira; her türlü içten veya dıştan takma motorlu özel teknelerden 500 ila 5 000 lira arasında, küçük deniz nakil vasıtaları resmi alınır.

B) Liman İşgal Resmi :

Belediye sınırları içindeki limanlarda boş veya yüklü olarak durup, denizi veyahut göl ve nehirleri işgal eden veyahut depo vesair surette kullanılan her türlü deniz nakil vasıtalarından (İstimbót, motorbot, mavna, salapurya, her nevi kayık, duba, balıkçı, tekneleri gibi küçük deniz nakil vasıtaları hariç) rüsum tonilato başına günlükü 200 ila 1 500 kuruş arasında liman işgal resmi alınır.

(A) ve (B) fıkralarında yazılı resimler liman dairesince tahsil olunarak ilgili belediyeye verilir. Belediyeler isterlerse bu resmi doğrudan doğruya tahsil etmeye yetkilidirler.

MADDE 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Teklif)

Tabela ve unvan vergisi, ticari, sınai ve mesleki faaliyet sahiplerinin faaliyette buldukları yerin belediyesince, mükellefin beyanı üzerine tahakkuk fişi esasına göre tarh ve tahakkuk ettirilir. Mükellefiyet devam ettiği sürece sınıf ve nüfusta bir değişiklik olmadıkça sonraki yıllar için bu vergi ayrıca tebliğ olunmaz ve vergi bütçe yılının ilk gününde tahakkuk etmiş sayılır. Bir beldede ilk defa belediye teşkilatı kurulduğu veya mevcut bir belediyenin ya da mücavir alanlarının sınırları değiştirildiği takdirde ilgili belediye, mükellefleri genel beyana çağırır.

Genel beyana çağrı tarihinden itibaren 2 ay içinde mükellefler beyanda bulunmaz veya değişiklikleri süresinde bildirmezlerse 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 30 ncu maddesine göre vergi idarece tarh olunur.

Bu vergi, aynı işyerinde ortak olmaksızın çalışan mükellefler adına ayrı ayrı tarh olunur.

Bu verginin mükellefleri, her ne suretle doğarsa doğsun tabela asma yükümlülüklerini, vergi tarifesinde gösterilen sınıflarını, tabelalarda belirtilecek hususları, vergiyi tarhedecek olan belediyeye yazılı olarak bildirmek zorundadırlar. Beyannamenin biçim ve içeriği ilgili bakanlıkça saptanır.

Mükellefler yeni işe başlama sınıf değiştirme ve işi terk gibi durumlarda bir ay içinde beyanda bulunmakla yükümlüdürler.

Tabela ve unvan vergisi Mayıs ve Ekim aylarında makbuz karşılığında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir. Yıl içinde mükellefiyete girilmesi halinde, tahakkuk eden vergi, normal taksit zamanlarında olmak üzere iki eşit taksitte, ilk taksit zamanı geçmiş ise verginin tamamı Ekim ayında, son taksit zamanı da geçmiş ise beyanname verme süresi içinde ödenir.

Tabela ve unvan vergisinin ödendiğini belgelemek üzere belediyeler «Tabela Asma Karnesi» düzenlemeye ve buna özel damga vurmaya veya vurdurmaya yetkilidirler.

MADDE 6. — Aynı Kanunun 21 nci maddesinden sonra aşağıdaki mükerrer 21 nci madde eklenmiştir.

«İlan ve Reklam Resmi :

MÜKERRER MADDE 21. — A) Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamlar, İlan ve Reklam Resmine tabidir.

İlan ve Reklam Resminin mükellefi, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerdir. Türkiye'deki ilan ve reklam araçlarıyla yapılmak üzere yurt dışından gönderilen ilan ve reklamların resmi, bunları Türkiye'de dağıtan veya dağıttıranlar ve teşhir eden veya ettirenler tarafından ödenir.

Maktu tarifeye tabi ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar, bu ilan ve reklamlara ait resmin mükelleflerince ödenmiş olduğunu aramak zorundadırlar. Aksi takdirde bu kimseler resmin ve cezanın ödenmesinden sorumludurlar.

Nispi tarifeye tabi ilan ve reklamları başkaları adına kendi araçlarıyla yapanlar, yaptıkları ilan ve reklamlara ait resimlerin mükellefler adına ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar.

B) Aşağıdaki ilan ve reklamlar resimden müstesnadır,

1. Gazete ve dergilerde, yalnızca söz konusu gazete ve dergilerle ilgili olarak yapılan ilan ve reklamlar ile kitap ve dergilerin kapaklarında veya içerisinde yazarın veya baskıyı yapan müessesenin öteki yapıtlarını gösteren ilanlar;

2. Kayıp kişilerin aranmasına ilişkin ilanlar ile gerçek kişilerin iş arama ilanları ve ölüm ilanları;

3. a) Genel ve katma bütçeli idareler ile genel bütçeden ödenek alan kamu kurumları, kamu yararına olan dernekler, sendikalar ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflarca kuruluş amaçlarına uygun olarak yapılan ilan ve reklamlar,

b) İl özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler ve İller Bankası ile ortaklarının adı geçen kuruluşlar adına yapılacağı ilanlar;

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 6. — Aynı Kanunun 21 nci maddesinden sonra aşağıdaki mükerrer 21 nci madde eklenmiştir.

İlan ve Reklam Resmi :

Mükerrer Madde 21. — A) Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamlar, ilan ve reklam resmine tabidir.

İlan ve reklam resminin mükellefi, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişilerdir. Türkiye'deki ilan ve reklam araçlarıyla yapılmak üzere yurt dışından gönderilen ilan ve reklamların resmi, bunları Türkiye'de dağıtan veya dağıttıranlar ve teşhir eden veya ettirenler tarafından ödenir.

Maktu tarifeye tabi ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar, bu ilan ve reklamlara ait resmin mükelleflerince ödenmiş olduğunu aramak zorundadırlar. Aksi takdirde bu kimseler resmin ve cezanın ödenmesinden sorumludurlar.

Nispi tarifeye tabi ilan ve reklamları başkaları adına kendi araçlarıyla yapanlar, yaptıkları ilan ve reklamlara ait resimlerin mükellefler adına ilgili belediyeye yaptırılmasından sorumludurlar.

B) Aşağıdaki ilan ve reklamlar resimden müstesnadır.

1. Gazete ve dergilerde, yalnızca söz konusu gazete ve dergilerle ilgili olarak yapılan ilan ve reklamlar ile kitap ve dergilerin kapaklarında veya içerisinde yazarın veya baskıyı yapan müessesenin öteki yapıtlarını gösteren ilanlar;

2. Kayıp kişilerin aranmasına ilişkin ilanlar ve gerçek kişilerin iş arama ilanları;

3. a) Genel ve katma bütçeli idareler ile genel bütçeden ödenek alan kamu kurumları, kamu yararına olan dernekler, sendikalar ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflarca, kuruluş amaçlarına uygun olarak yapılan ilan ve reklamlar;

b) İl özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler ve İller Bankası ile ortaklarının, adı geçen kuruluşlar adına yapacağı ilanlar;

c) Siyasi Partiler Kanununa göre, siyasi partilerin yapacağı her türlü ilan ve reklamlar.

(Teklif)

c) Siyasi Partiler Kanununa göre siyasi partilerin yapacağı her türlü ilan ve reklamlar.

Yukarıdaki idarelere bağlı olup ayrı tüzelkişiliğe sahip olan iktisadi işletmeler bu muafliktan yararlanamazlar.

4. Ticaret, sanayi ve ziraat odaları ve köy kalkınma ve tarımsal amaçlı kooperatifleri birlikleri merkez birliği (Köy-Koop), Esnaf Kefalet Kooperatifleri ile bunların birlikleri tarafından yalnızca ülke ürünlerinin, mallarının ve turizminin reklamını ihtiva etmek ve herhangi bir ticari veya sınai kuruluşa ait olmamak üzere hazırlanan her türlü levha ve afişlerle aynı kuruluşlar tarafından Türkiye'deki ticaret, sanayi ve tarım müesseselerinin sadece isim ve ticaret unvanları ile adreslerini ihtiva etmek üzere yayınlanacak kitap, broşür, katalog ve dergiler (Bunlarda yer alan ve müesseselerin uğraş alanlarına giren ilan ve reklamlar hariç);

5. Umumi mahallere reklam amacı ile konulacak kamuya yararlı sandalya sıra, salıncak, şemsiye, bank gibi araç ve gereçler.

c) Bu resim, Kanuna ekli (2) sayılı tarifedeki had ve oranlarda, ilan ve reklamların cins ve niteliklerine göre «Maktu» veya değer esası üzerinden «Nispi» olarak alınır.

Nispi resme tabi ilan ve reklamlarda resim matrahı, bu ilan ve reklamların yapılması karşılığı olarak her ne nam ile olursa olsun nakten veya hesaben ödenen ücrettir.

İlan ve reklam yapan basın, sinema, tiyatro ve benzeri yayın ve eğlence işletmelerinin, kendilerine bağlı olarak kurdukları ilan ve reklam acente ve prodüktörleri vasıtasıyla sağladıkları ilan ve reklamların ücretleri, kendilerine bağlı olmayan emsali acente ve prodüktörlüklerden elde olunan normal ücretlerden düşük olamaz.

Maktu resimler, mükellefin ilan veya reklamın yapılmasından önce vereceği yazılı bildirim üzerine; nispi resimler ise sorumlunun veya mükellefin ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ay içinde vereceği (her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben alınan ilan ve reklam ücretleri ile bunları ödeyenleri gösteren) beyanname üzerine;

1. Maktu tarifinin 1, 2, 3, 4 ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların dağıtıldığı, yayımlandığı veya teşhir edildiği yer belediyesince,

2. Nispi tarifinin 2 nci bendinde yazılı ilan ve reklamlarda, bu ilan ve reklamların basıldığı yer belediyesince,

3. Maktu tarifinin 5 nci nispi tarifinin ise 1 nci bendinde yer alan ilan ve reklamların resmi, yayının yapıldığı yer belediyesince,

4. Birden fazla yerde basılan yayın vasıtalarında yayımlanan ilan ve reklamların resmi, aynı ilan ve reklamın birden fazla yerde basılan nüshalarda yer alması halinde yayın vasıtasının merkezinin bulunduğu yer belediyesince, bir yerde basılan nüshalarda yer alması halinde o yerin belediyesince,

Tarh, tahakkuk ve tahsil edilir. Ancak nisbi tarifinin 1 nci bendinde yer alan Radyo ve Televizyonda yapılan ilan ve reklamlar nedeniyle belediyeye ödenen resimler, ilgili belediyece 15 gün içerisinde İller Bankasında Yerel Yönetim Bakanlığı emrine açılacak fona yatırılır.

Bildirim ve beyannamelerin biçim ve içeriği ilgili bakanlıkça belirlenir.

D) Maktu tarifeye tabi ilan ve reklamların resmi makbuz karşılığında peşin olarak, nisbi tarifeye tabi ilan ve reklamların resmi ise bildirim süresi içinde ödenir.

Belediyeler gerekli görülen hallerde, resmi ödenmiş olduğunun belirtilmesi amacıyla, ilgili ilan ve reklam üzerine özel damga koymaya veya koydurmaya yetkilidirler.

Bu madde hükmüne göre ödenen resimler, Gelir ve Kurumlar Vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

Yukarıdaki idarelere bağlı olup, ayrı tüzelkişiliğe sahip olan iktisadi işletmeler bu muafıktan yararlanamazlar.

4. Ticaret, Sanayi ve Ziraat Odaları ve Köy Kalkınma ve Tarımsal Amaçlı Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (Köy - Koop), Esnaf Kefalet Kooperatifleri ile bunların birlikleri tarafından yalnızca ülke ürünlerinin mallarının ve turizminin reklamını ihtiva etmek ve herhangi bir ticari veya sınai kuruluşa ait olmamak üzere hazırlanan her türlü levha ve afişlerle aynı kuruluşlar tarafından Türkiye'deki ticaret, sanayi ve tarım müesseselerinin sadece isim ve ticaret unvanları ile adreslerini ihtiva etmek üzere yayınlanacak kitap, broşür, katalog ve dergiler (Bunlarda yer alan ve müesseselerin uğraş alanlarına giren ilan ve reklamlar hariç);

5. Umumi mahallere reklam amacı ile konulacak kamuya yararlı sandalya, sıra, salıncak, şemsiye, bank gibi araç ve gereçler.

C) Bu resim, kanuna ekli (2) sayılı tarifedeki had ve oranlarda ilan ve reklamların cins ve niteliklerine göre «maktu» veya değer esası üzerinden «nispi» olarak alınır.

Nispi resme tabi ilan ve reklamlarda resim matrahı, bu ilan ve reklamların yapılması karşılığı olarak her ne nam ile olursa olsun nakten veya hesaben ödenen ücrettir.

İlan ve reklam yapan basın, sinema, tiyatro ve benzeri yayın ve eğlence işletmelerinin, kendilerine bağlı olarak kurdukları ilan ve reklam, acente ve prodüktörleri vasıtasıyla sağladıkları ilan ve reklamların ücretleri, kendilerine bağlı olmayan emsali acente ve prodüktörlüklerinden elde olunan normal ücretlerden düşük olamaz.

Maktu resimler, mükellefin ilan veya reklamın yapılmasından önce vereceği yazılı bildirim üzerine; nispi resimler ise sorumlunun veya mükellefin ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ay içinde vereceği (her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben alınan ilan ve reklam ücretleri ile bunları ödeyenleri gösteren) beyanname üzerine;

1. Maktu tarifenin 1, 2, 3, 4, ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların dağıtıldığı, yayımlandığı veya teşhir edildiği yer belediyesince,

2. Nispi tarifenin 2 nci bendinde yazılı ilan ve reklamlarda, bu ilan ve reklamların basıldığı yer belediyesince,

3. Maktu tarifenin 5 nci bendinde yer alan ilan ve reklamların resmi, yayının yapıldığı yer belediyesince,

4. Birden fazla yerde basılan yayın vasıtalarında yayımlanan ilan ve reklamların resmi; aynı ilan ve reklamın birden fazla yerde basılan nüshalarda yer alması halinde yayın vasıtasının merkezinin bulunduğu yer belediyesince, bir yerde basılan nüshalarda yer alması halinde o yerin belediyesince,

Tarh, tahakkuk ve tahsil edilir. Nispi tarifenin 1 nci bendinde yer alan radyo ve televizyon aracılığı ile yapılan ilan ve reklamlardan alınacak resim, TRT Genel Müdürlüğüne tahsil edilerek, İller Bankasında bu konuda kurulacak ortak fona yatırılır. Bu fon belediyelere nüfuslarına göre dağıtılır.»

Bildirim ve beyannamelerin biçim ve içeriği ilgili Bakanlıkça belirlenir.

D) Maktu tarifeye tabi ilan ve reklamların resmi maktubuz karşılığında peşin olarak, nispi tarifeye tabi ilan ve reklamların resmi ise bildirim süresi içinde ödenir.

Belediyeler gerekli görülen hallerde, resmi ödenmiş olduğunun belirtilmesi amacıyla, ilgili ilan ve reklam üzerine özel damga koymaya veya koydurmaya yetkilidirler.

Bu madde hükmüne göre ödenen resimler, Gelir ve Kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

(Teklif)

MADDE 7. — Aynı Kanunun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmi :

Madde 27. — A) Konu :

Bir belde sınırları ile o beldenin mücavir alanları içinde bulunan eğlence yerleriyle, gerek o belde sınırları ve mücavir alanları içindeki ve gerekse dışındaki hizmet işletmelerinde yapılan faaliyetler, bu Kanuna ekli (3) sayılı tarifede gösterilen oranlarda Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmine tabidir.

B) Mükellef :

Resmin mükellefi eğlence yerleri ile hizmet işletmelerini işleten veya bu yerlerde eğlence tertip eden gerçek ve tüzelkişilerdir. Eğlenceyi tertip edenlerin, bu yerin işleticisi olmamaları halinde, söz konusu yerleri işletenler resmin ödenmesinden sorumludurlar.

Müşterek bahislerde mükellef, bunları tertip edenlerdir.

C) İstisnalar :

1. Ulusal bayramlar veya tarihi özellik taşıyan günler vesilesi ile resmi kuruluşlarca düzenlenen ve kazanç amacı gütmeyen tören, şenlik, spor, yarışma ve gösterileri, balo, temsil ve benzeri faaliyetler,

2. Kültürel, sosyal, turistik ve ekonomik amaçlarla düzenlenen kongre, konferans, fuar, festival, şenlik, sergi ve benzeri faaliyetler vesilesiyle resmi kuruluşlarca veya resmi kuruluşların desteği ile tertip edilen eğlenceler,

3. Eğitim ve öğretim kuruluşları ile okul dernekleri, kamu yararına çalışan dernekler, orduvevleri ve siyasi partiler tarafından hâsılatı tamamen kendilerine kalmak veya bir hayır amacına tahsis edilmek üzere tertiplenen eğlenceler (Şu kadar ki orduvevlerinde ücretle gösterilen filmler ile bu bentte sözü edilen kuruluşların ve derneklerin yararı ileri sürülerek başkaları tarafından düzenlenen eğlenceler istisnadan faydalanamazlar.)

4. Tiyatro, Karagöz ve ortaoyunları.

D) Matrah :

Resmin matrahı, biletle girilen eğlence yerlerinde sağlanan gayrisafi hasılat; biletle girilmeyen eğlence yerleri ve hizmet işletmelerinde ve biletle girilmekle beraber, ayrıca ücret veya konsumasyon bedeli alınan eğlence yerlerinde bilet bedeli dahil toplam gayrisafi hasılat; müşterek bahislerde ise bahsi tertip edenlere kalan gayrisafi hasılattır.

Biletle girilen eğlence yerlerinde gayrisafi hasılat, bilet bedellerinden, resim hariç olmak üzere eğlenceyi tertip edenlere kalan toplam gayrisafi hasılatı ifade eder.

E) Resmin Ödenmesi :

1. Bilet kullanılması mecburi olan yerlerde resim, bilet bedellerine eklenmek suretiyle hesaplanır ve özel damga konulduktan sonra ilgili belediyeye ödenir. Bu suretle alınan biletlerin kullanılmadan iadesi halinde, peşin olarak ödenen resim geri verilir.

Resmi kuruluşlarca yürütülen spor müsabakaları, at yarışları ve benzeri faaliyetlerde bilet bedeli ile birlikte alınan resim, satılan biletler tutarına göre, en geç bir hafta içinde ilgili belediyeye yatırılır.

2. Biletle girilmeyen yerler ile müşterek bahislerde, her aya ait resim, o ayı izleyen 7 gün içinde ilgili belediyeye bir beyanname ile yatırılır.

Hizmet işletmelerinden belediye hudutları ve mücavir alan dışında bulunanların resimleri, yol bağlantısı en yakın olan belediyeye ödenir. Anlaşmazlık halinde en yakın belediyeyi, ilgili Bakanlık saptar. Şu kadar ki; bunlardan köy hudutları içinde olanlarca ödenen resmin % 10'u belediyelerce ilgili köy tüzelkişiliğine verilir.

Bilet usulüne tabi olmayan eğlence yerleri ve hizmet işletmelerinde, belediyeler hazırlayacakları mühürlü veya soğuk damgalı faturaları veya mükelleflerce bastırılacak adisyonları onaylamak suretiyle kullandırmaya yetkilidirler.

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 7. — Aynı Kanununun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmî :

Madde 27. — A) Konu : Bir belde sınırları ile o beldenin mücavir alanları içinde bulunan eğlence yerleriyle, gerek o belde sınırları ve mücavir alanları içindeki ve gerekse dışındaki hizmet işletmelerinde yapılan faaliyetler, bu Kanuna ekli (3) sayılı tarifede gösterilen oranlarda eğlence ve hizmet işletmeleri resmine tabidir.

B) Resmin mükellefi eğlence yerleriyle hizmet işletmelerini işleten veya bu yerlerde eğlence tertip eden gerçek ve tüzelkişilerdir. Eğlenceyi tertip edenlerin, bu yerin işleticisi olmamaları halinde, söz konusu yerleri işletenler resmin ödenmesinden sorumludurlar.

Müşterek bahislerde mükellef, bunları tertip edenlerdir.

C) İstisnalar : 1. Ulusal bayramlar veya tarihi özellik taşıyan günler nedeniyle resmî kuruluşlarca düzenlenen ve kazanç amacı gütmeyen tören, şenlik, spor yarışma ve gösterileri, balo, temsil ve benzeri faaliyetler;

2. Kültürel, sosyal, turistik ve ekonomik amaçlarla düzenlenen kongre, konferans, fuar, festival, şenlik, sergi ve benzeri faaliyetler nedeniyle resmî kuruluşlarca veya resmî kuruluşların desteği ile tertip edilen eğlenceler;

3. Eğitim ve öğretim kuruluşları ile okul dernekleri, kamu yararına çalışan dernekler, orduvevleri ve siyasi partiler tarafından hâsılatı tamamen kendilerine kalmak veya bir hayır amacına tahsis edilmek üzere tertiplenen eğlenceler. (Şu kadar ki, orduvevlerinde ücretle gösterilen filmler ile bu bentte sözü edilen kuruluşların ve derneklerin yararı ileri sürülerek başkaları tarafından düzenlenen eğlenceler istisnadan faydalanamazlar.)

4. Tiyatro, karagöz ve ortaoyunları.

D) Matrah : Resmin matrahi, biletle girilen eğlence yerlerinde sağlanan gayrisafi hâsılat; biletle girilmeyen eğlence yerleri ve hizmet işletmelerinde ve biletle girilmekle beraber, ayrıca ücret veya konsümayon bedeli alınan eğlence yerlerinde bilet bedeli dahil toplam gayrisafi hâsılat; müşterek bahislerde ise bahsi tertip edenlere kalan gayrisafi hâsılattır.

Biletle girilen eğlence yerlerinde gayrisafi hâsılat, bilet bedellerinden, resim hariç olmak üzere eğlenceyi tertip edenlere kalan toplam gayrisafi hâsılatı ifade eder.

E) Resmin ödenmesi : 1. Bilet kullanılması mecburi olan yerlerde resim, bilet bedellerine eklenmek suretiyle hesaplanır ve özel damga konulduktan sonra ilgili belediyeye ödenir. Bu suretle alınan biletlerin kullanılmasından iadesi halinde peşin olarak ödenen resim geri verilir.

Resmî kuruluşlarca yürütülen spor müsabakaları, at yarışları ve benzeri faaliyetlerde bilet bedeli ile birlikte alınan resim, satılan biletler tutarına göre, en geç bir hafta içinde ilgili belediyeye yatırılır.

2. Biletle girilmeyen yerler ile müşterek bahislerde her aya ait resim, o ayı izleyen 7 gün içinde ilgili belediyeye bir beyanname ile yatırılır.

Hizmet işletmelerinden belediye sınırları ve mücavir alanları dışında bulunanların resimleri, yol bağlantısı en yakın olan belediyeye ödenir. Anlaşmazlık halinde en yakın belediyeyi, ilgili Bakanlık saptar. Şu kadar ki; bunlardan köy hudutları içinde olanlarca ödenen resmin % 30'u belediyelerce ilgili köy tüzelkişiliğine verilir.

Bilet usulüne tabi olmayan eğlence yerleri ve hizmet işletmelerinde belediyeler, hazırlayacakları mühürlü veya soğuk damgalı faturaları veya mükelleflerce bastırılacak adisyonları onaylamak suretiyle kullandırmaya yetkilidirler.

Belediyelerce resmin biletlere matbu damga konulması suretiyle ödenmesi zorunlu kılınabilir. Basılı damganın yetiştirilememesi gibi haklı sebepleri bulunması halinde, belediyenin yazılı müsaadesi ile basılı damgasız bilet kullanılabilir.

(Teklif)

Belediyelerce resmin, biletlere matbu damga konulması suretiyle ödenmesi zorunlu kılınabilir. Basılı damganın yetiştirilememesi gibi haklı sebeplerin bulunması halinde belediyenin yazılı müsaadesi ile basılı damgasız bilet kullanılabilir.

Bu resim hasılatının % 10'u, bulunan yerlerde darülaceze hissesi olarak ayrılıp belediyece söz konusu müesseseye ödenir. % 10'u da verem savaşına ayrılıp belediye sınırları içinde Verem Savaş Derneği Teşkilatı varsa, yardım olarak bu derneğe verilir. Böyle bir kuruluş yoksa doğrudan doğruya belde içindeki Çocuk Esirgeme Kurumuna verilir.

MADDE 8. — Aynı Kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«İşgal Harcı :

Madde 28. — A) Aşağıda sayılan, yerlerin, satış yapmak veya sair maksatlarla işgal edilmesi işgal harcına tabidir :

1. Pazar kurulan yerlerin, panayırların, meydanların, mezat yerlerinin satıcılar (Seyyar satıcılar ile işportacılar dahil) tarafından işgali;
2. Yol, meydan, pazar gibi umuma ait yerlerden bir kısmının geçici olarak herhangi bir amaçla işgali;
3. Belediyelere tahsis olunacak toptancı ve perakendeci hallerinde bu maksada uygun kullanımlar için ayrılan belirli yerlerin işgali;
4. Motorlu kara taşıtlarının ve römorkların park edilmesi için tahsis edilen ve esasları belediye meclislerince tespit edilen düzen içinde işletilen yerlerin taşıt araçları ile işgali (2 tekerlekli taşıtlar hariç).

B) İşgal harcını, işgal için izin alanlar ile söz konusu yerleri bizzat veya araçları vasıtasıyla işgal edenler, ödemekle mükelleftirler.

C) İşgal harcının matrahı; (1), (2) ve (3) No. lu bentlerde yazılı yerler için, işgal edilen yerlerin metre-kare olarak alanı, (4) No. lu bentte yazılı hallerde ise taşıt adedidir.

Harcın hesabında, metrekaresinin kesirleri tam itibar olunur.

D) Harç, ilgili belediyenin yetkili memurlarınca bu Kanuna ekli (4) sayılı tarifeye göre, makbuz karşılığında tahsil olunur.

MADDE 9. — Aynı Kanunun 30 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Akaryakıt Tüketim Vergisi :

Madde 30. — Rafinerilerden ve dağıtım şirketlerinin mal stok ve sevkine ait depolarından yapılan akaryakıt teslimleri Akaryakıt Tüketim Vergisine tabidir.

Bu verginin uygulanmasında; normal ve süper benzin, gazyağı, motorin ve Fuel - Oil'ler akaryakıt; akaryakıtın rafineri depolarından ve dağıtım şirketlerinin mal stok ve sevkine ait depolarından satışı (rafinerilerin, dağıtım şirketlerine satışı hariç) teslim sayılır.

Verginin mükellefi akaryakıt tüketicileridir. Rafineri ve dağıtım şirketleri bu vergiyi mükelleflerden keserek ilgili vergi dairesine yatırmaktan sorumludurlar.

Akaryakıt Tüketim Vergisi süper ve normal benzin, gazyağı, motorin ve Fuel - Oil'lerin tonundan en az 20 lira ile en çok 200 lira olarak, alınır. Bu hadler arasında değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bakanlar Kurulunca bir değişiklik yapılmaya kadar verginin en az haddi uygulanır.

Sorumlu rafineri şirketleri ile dağıtım şirketleri, birer aylık dönemlerde yapılacak teslimleri kapsayacak şekilde düzenleyecekleri beyannamelerini, söz konusu dönemi izleyen 20 gün içinde bağlı oldukları Maliye Vergi Dairesine vermek ve Akaryakıt Tüketim Vergisi ile 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkındaki Kanunun 4 ncu maddesi gereğince bu vergiye eklenen % 50 oranındaki payı, aynı süre içinde yatırmak zorundadırlar.

İlgili Maliye Vergi Daireleri bu vergileri ve Asker Ailelerinden muhtaç olanlara ait payı, tahsilini takip eden bir ay içerisinde İller Bankasında açılacak özel bir fona yatırırılar, fondaki bu para belediyelerin son nüfus sayımındaki nüfuslarına göre dağıtılır.

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

Bu resim hâsılatının % 10'u, bulunan yerlerde Darülaceze hissesi olarak ayrılıp belediyece sözkonusu müesseseye ödenir. % 10'u da verem savaşına ayrılıp belediye sınırları içinde Verem Savaş Derneği teşkilatı varsa yardım olarak bu derneğe verilir. Böyle bir kuruluş yoksa doğrudan doğruya belde içindeki Çocuk Esirgeme Kurumuna verilir.

MADDE 8. — Teklifin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Aynı Kanunun 30 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Akaryakıt Tüketim Vergisi :

Madde 30. — Rafinerilerden ve dağıtım şirketlerinin mal stok ve sevkine ait depolarından yapılan akaryakıt teslimleri akaryakıt tüketim vergisine tabidir.

Bu verginin uygulanmasında : Normal ve süper benzin, gazyağı, motorin ve fuel-oiller akaryakıt; akaryakıtın rafineri depolarından ve dağıtım şirketlerinin mal stok ve sevkine ait depolarından satışı (rafinerilerin, dağıtım şirketlerine satışı hariç) teslim sayılır.

Verginin mükellefi akaryakıt tüketicileridir. Rafineri ve dağıtım şirketleri bu vergiyi mükelleflerden keserek ilgili vergi dairesine yatırmaktan sorumludurlar.

Akaryakıt Tüketim Vergisi süper ve normal benzin, gazyağı, motorin ve fuel-oillerin tonundan en az 20 lira ile en çok 200 lira olarak alınır.

Sorumlu rafineri şirketleri ile dağıtım şirketleri, birer aylık dönemlerde yapılacak teslimleri kapsayacak şekilde düzenleyecekleri beyannamelerini, sözkonusu dönemi izleyen 20 gün içinde bağlı oldukları maliye vergi dairesine vermek ve Akaryakıt Tüketim Vergisi ile 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım hakkındaki Kanunun 4 ncu maddesi gereğince bu vergiye eklenen % 50 oranındaki payı, aynı süre içinde yatırmak zorundadırlar.

İlgili maliye vergi daireleri bu vergileri ve asker ailelerinden muhtaç olanlara ait payı, tahsilini takip eden ay içerisinde İller Bankasında açılacak özel bir fona yatırır. Fondaki bu para belediyelerin son nüfus sayımındaki nüfuslarına göre dağıtılır.

(Teklif)

MADDE 10. — Aynı Kanununun 40 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 40. — Bu kanunun 1 ve 2 nci maddelerinde yazılı belediye paylarından ve 25 nci maddesinde yazılı Tellâhlık Resminden İller Bankasında Yerel Yönetim Bakanlığı emrinde toplanan paralar belediyelere ait paylar olup, bunlar her ayın sonunda, bankaca, son nüfus sayımındaki nüfus miktarlarına göre doğrudan doğruya belediyelere dağıtılır.»

MADDE 11. — Maktu resim ve harçlarla, para cezaları :

Belediye Gelirleri Kanununda bahsi geçen ve bu kanun ile değiştirilmemiş bulunan maktu resim ve harçların miktarı, en az 25 en çok 50 kat; çeşitli belediye kanunları ile tüzük ve yönetmeliklerinde öngörülen para cezaları ise en az 10, en çok 20 kat artırılmıştır.

Alınacak ceza miktarı 40 000 lirayı aşamaz. Söz konusu kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca hükmedilecek ticaret, sanat ve meslekten men cezaları, beher günü için 1 000 lira (bar, gazino ve pavyonlarda beher gün için 10 000 lira, diğer eğlence yerlerinde beher gün için 5 000 lira) hesabı ile para cezasına çevrilebilir.

Müşterek ve Son Hükümler :

MADDE 12. A) Bu kanunda yazılı vergi, resim ve harçların en az ve en çok miktarları arasında değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bakanlar Kurulunca değişiklik yapılmıyaya kadar maktu tarifelerdeki en az miktarlar uygulanır.

B) Belediye Gelirleri Kanunda bahsi geçen vergi, resim, harç ve belediye paylarının tarh, tahakkuk, tahsili ile ilgili olarak, belediyelerce yetkili kılınacak kişiler, mükellef ve sorumlular nezdinde gerekli inceleme yapabilirler.

C) Maliye Bakanlığı, Yerel Yönetim Bakanlığının da görüşünü alarak, bu kanunla yeniden düzenlenen veya değişiklik yapılan vergi, resim ve harçlarla ilgili olarak, vergilemede güvenliği ve basitliği sağlamak amacı ile tarh, tahakkuk ve tahsil usulleri de dahil olmak üzere, gerekli düzenlemeleri yapmaya ve önlemleri almaya yetkilidir.

D) Emlak Vergi değerlerinin, vergi dairelerince yeniden takdir ettirilmesi ile ilgili çalışmalarda ve Emlak Vergisi uygulamasına ilişkin hususlarda belediyelerle vergi daireleri gerekli işbirliği yaparlar.

E) Maliye Bakanlığı yıllık miktarı 1 000 lirayı geçmeyen vergi, resim ve harçları bir taksitte ödemeye yetkilidir.

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 13. A) 1.7.1948 gün ve 5237 sayılı Belediye Gelirler Kanununun 13 ncü maddesinin (A) ve (E) fıkralarının ikinci paragrafları ile aynı Kanunun 42 ve 45 nci maddeleri;

C) 23.5.1928 gün ve 1324 sayılı Damga Resmî Kanunu ile aynı Kanunun ek ve değişikliklerine dair kanunların ilan ve reklâmlara ilişkin hükümleri;

D) İmar ve İskan Bakanlığı Vazifeleri Hakkındaki Kanunun 18 nci maddesi;

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 10. — Maktu Resim ve Harçlarla, Para Cezaları :

Belediye Gelirleri Kanununda bahsi geçen ve bu kanun ile değiştirilmemiş bulunan maktu resim ve harçların miktarı 50 kat artırılmıştır. Çeşitli belediye kanunları ile tüzük ve yönetmeliklerinde öngörülen para cezaları en çok 30 katına kadar artırılmıştır.

Sözkonusu kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca hükmedilecek ticaret, sanat ve meslekten men cezaları, beher günü için, 1 000 lira (Bar, gazino ve pavyonlarda beher gün için 10 000 lira, diğer eğlence yerlerinde beher gün için 5 000 lira) hesabı ile ve mükellefin isteği halinde para cezasına çevrilebilir.

Yurt içindeki her türlü yol, köprü, tünel gibi yerlerden paralı geçişler nedeniyle alınan geçiş ücretlerine % 50 oranında Bakanlar Kurulunca belediye payı eklenir.

Bu pay, paralı geçişin sınırları içinde bulunan ilin belediyelerine nüfusları oranında dağıtılır.»

Müşterek ve Son Hükümler :

MADDE 11. — A) Bu kanunda yazılı vergi, resim ve harçların en az ve en çok miktarları arasında değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bakanlar Kurulunca değişiklik yapıncaya kadar maktu tarifelerdeki en az miktarlar uygulanır.

B) Belediye Gelirleri Kanununda bahsi geçen vergi, resim, harç ve belediye paylarının tarh, tahakkuk, tahsili ile ilgili olarak, belediyelerce yetkili kılınacak kişiler mükellef ve sorumlular nezdinde gerekli inceleme yapabilirler.

C) Maliye Bakanlığı, Yerel Yönetim Bakanlığının da görüşünü alarak, bu kanunla yeniden düzenlenen veya değişiklik yapılan vergi, resim ve harçlarla ilgili olarak, vergilemede güvenliği ve basitliği sağlamak amacı ile tarh, tahakkuk ve tahsil usulleri de dahil olmak üzere, gerekli düzenlemeleri yapmaya ve önlemleri almaya yetkilidir.

D) Emlak vergi değerlerinin, vergi dairelerince yeniden takdir ettirilmesi ile ilgili çalışmalarda ve emlak vergisi uygulamasına ilişkin hususlarda belediyelerle vergi daireleri gerekli işbirliği yaparlar.

E) Maliye Bakanlığı yıllık miktarı 1 000 lirayı geçmeyen vergi, resim ve harçları bir taksitte ödemeye yetkilidir.

F) 5237 sayılı Kanunun 40 ve 42 nci maddelerinde yer alan «İçişleri Bakanlığı» ve «İçişleri Bakanı» deyimleri, «Yerel Yönetim Bakanlığı» ve «Yerel Yönetim Bakanı» olarak değiştirilmiştir.

G) Bu kanun hükümleri uyarınca belediyelere verilmek üzere tahsil edilen vergi ve vergi paylarından, belediyelerin Türkiye Elektrik Kurumuna olan borçları düşüldükten sonra, kalan miktar Maliye Bakanlığınca belediyelere ödenir.

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 12. — A) 1 . 7 . 1948 gün ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 13 ncü maddesinin (A) ve (E) fıkralarının ikinci paragrafları ile aynı kanunun 45 nci maddesi;

B) 23 . 5 . 1928 gün ve 1324 sayılı Damga Resmi Kanunu ile aynı kanunun ek ve değişikliklerine dair kanunların ilan ve reklamlara ilişkin hükümleri;

C) İmar ve İskân Bakanlığının Vazifeleri Hakkındaki Kanunun 18 nci maddesi.

(Teklif)

Geçici Hükümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Yat, kotra ve her türlü içten ve dıştan takıma motorlu tekneleri elinde bulunduranlar, ilgili belediye ve liman başkanlığına üç ay içinde bildirimde bulunmak ve kayıtlarını yaptırmak; vergi beyannamelerini ise yine aynı süre zarfında ilgili belediyelere vermek zorundadırlar.

Bu zorunluğa uymayanlar hakkında Vergi Usul Kanununun kaçakçılığa ilişkin hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — İlk uygulama yılında, yürürlük tarihinde Emlak Vergisi taksit ayı geçmiş ise bu taksit ile ilgili döneme ait Temizleme ve Aydınlatma Harcı alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte tabela ve unvan vergisine tabi olacak şekilde bir işyerinde ticari, sınai ve mesleki faaliyette bulunmakta olanlar, belediyelerin genel beyan çağrısından itibaren 2 ay içinde beyanda bulunmak ve mükellefiyetlerini tesis ettirmek zorundadırlar.

İlk uygulama yılında, yürürlük tarihinde taksit ayı geçmiş ise, bu taksitle ilgili döneme ait Tabela ve Unvan Vergisi alınmaz.

Yürürlük :

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 15. — Bu Kanun hükümlerini Maliye ve Yerel Yönetim Bakanlıkları yürütür.

TEKLİFE BAĞLI CETVELLER

(1) Sayılı Tarife

«Tabelo ve Unvan Vergisi»

Belediye Nüfusu	Kurumlar en az - en çok TL.	I nci Sınıf tüccarlar		II nci Sınıf tüccarlar		Gerçek Usulde Gelir Vergisine tabi serbest meslek erbabı	Götürü Usulde Gelir Vergisine tabi ve iş-yeri bulunan ticari sınai ve mesleki faaliyet sahipleri
		en az - en çok TL.	en az - en çok TL.	en az - en çok TL.	en az - en çok TL.	en az - en çok TL.	en az - en çok TL.
10 000 den aşağı	350-1 250	250 - 1 000	150 - 400	200 - 400	50 - 150		
10 001-30 000	500-3 000	400 - 2 000	200 - 650	250 - 500	75 - 150		
30 001-100 000	500-3 500	750 - 3 000	300 - 1 000	400 - 750	150 - 250		
100 001-200 000	1 250-7 500	1 000 - 6 000	400 - 2 500	500 - 3 000	200 - 1 000		
200 001-500 000	1 750-15 000	1 500 - 9 000	500 - 3 000	750 - 4 500	300 - 1 500		
500 001 den yukarı	5 000-25 000	3 000 - 15 000	750 - 10 000	1 000 - 5 000	500 - 2 500		

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

Geçici Hükümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Teklifin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Teklifin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Teklifin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 13. — Teklifin 14 ncü maddesi, 13 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 14. — Teklifin 15 nci maddesi, 14 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

PLAN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİNE BAĞLI CETVELLER

(1) Sayılı Tarife

«Tabela ve Unvan Vergisi

Belediye Nüfusu	Kurumlar en az - en çok TL.	I nci Sınıf tüccarlar		II nci Sınıf tüccarlar		Gerçek Usulde Gelir Vergisine tabi serbest meslek erbabı	Götürü Usulde Gelir Vergisine tabi ve iş- yeri bulunan ticari sınai ve mesleki faaliyet sahipleri
		en az	en çok	en az	en çok	en az - en çok TL.	en az - en çok TL.
10 000 den aşağı	1 000- 3 000	500	1 500	300	900	400 - 1 250	200 - 600
10 001- 30 000	2 000- 6 000	1 000	3 000	400	1 500	750 - 2 250	300 - 900
30 001-150 000	2 500- 7 500	2 000	6 000	500	2 250	1 250 - 3 750	600 - 1 800
150 001-500 000	3 000- 9 000	2 500	7 500	750	3 000	2 000 - 6 000	700 - 3 000
500 001 den yukarı	5 000-25 000	3 000	15 000	1 000	4 500	2 500 - 7 500	800 - 3 750

(Teklif)

(2) Sayılı Tarife
«İlan ve Reklam Resmi»

A) Maktu Resim Tarifesi :

	Resim Miktarı (TL.)	
	en az	en çok
1. Dükkân, ticari ve sınai müessese ve serbest meslek erbabının çalıştıkları yerlere Tabella ve Unvan Vergisi gereğince asılması zorunlu olan tabella dışında asılan, takılan her çeşit levhalarla diğer yazı ve resimlerin diğer sabit bütün ilan ve reklamlar ile bunların birden çok cepheli veya yüzlü olanlarının toplam metrekaresinden yıllık olarak;	400	1 200
2. Motorlu taşıt araçlarına konulan ilan ve reklamların beher metrekaresinden yıllık olarak;	400	1 200
3. Cadde, sokak ve yaya kaldırımlar üzerine gerilen, bina cephe veya yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilan ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak;	150	750
4. Işıklı veya projeksiyonlu ilan ve reklamlardan her metrekaare için yıllık olarak (Bunlardan çok cepheli olanlarda, üzerinde ilan ve reklam olan her cephe metrekaare hesabında ayrı ayrı dikkate alınarak toplam metrekaare üzerinden),	1 500	3 000
5. İlan ve reklam maksadıyla dağıtılan broşür, katalog, duvar ve cep takvimleri, biblolar veya benzerlerinin her biri için,	0,75	3 50
6. Mahiyeti ne olursa olsun yapıştırılacak çeşitli afişler ve benzerlerinin beherinin metrekaresinden,	5	25

Yukarıdaki fıkralara göre metrekaare üzerinden yapılan hesaplamalarda, yarım metrekaare kadar olan kesirler yarım metrekaare, yarım metrekaareyi aşanlar ise bir metrekaare sayılır. Levha üzerinde konulmayıp herhangi bir yüzeye yazılmak, takılmak veya çizilmek suretiyle yapılan ilan ve reklamlarda yazı ve resimlerin kapladığı alanın ölçüsü esas alınır.

1. 2 ve 4 no. lu bentler kapsamına giren ilan ve reklamların süresi 6 aydan az olursa, resim miktarı yarı nispetinde alınır. 5 ve 6 numaralı bentler kapsamına giren ve çok nüsha olarak basılan ilan ve reklamlar üzerinde, basımevinin ticari ünvanı ve nüsha adedi gösterilir.

Resmin
Oranı %

B) Nispi Resim Tarifesi :

1. Radyo ve televizyonda yapılan ilan ve reklamlar,	20
2. Basım, ilan ve reklamlarından (her türlü gazete, dergi, broşür, kitap, adres kitabı, albüm, rehber, takvim ve benzerleriyle yapılan ilan ve reklamlarda) alınan ilan ve reklam ücreti üzerinden,	5
3. Sinema, tiyatro, hipodrum, stadyum gibi yerlerde görüntü veya sesle yapılan her türlü ilan ve reklamlardan alınan ücret üzerinden,	15

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

(2) Sayılı Tarife
«İlan ve Reklam Resmi»

Teklifin 2 sayılı tarife cetveli aynen kabul edilmiştir.

(Teklif)

(3) Sayılı Tarife

«Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmi»

	Resmin Oranı %
I - Biletle girilen yerlerde, bilet bedeli üzerinden :	
1. Yerli film göstermelerinden :	30
2. Yabancı film göstermelerinden :	70
3. Müsamerelerde, konserlerde, hipodrum ve at yarışları yapılan yerlerde, spor gösterilerin de :	15
II - Biletle girilmeyen yerlerde :	
1. Bar, pavyon ve diskoteklerde, içkili ve çalgılı gazinolarda,	25
2. Bezik, briç, bilardo, okey ve kanunen yasaklanmamış diğer benzer oyun salonlarında,	10
3. Yalnızca içkili gazino, lokanta ve meyhanelerle (3 ncü sınıf ve daha aşağı olanlar hariç) kulüpler ve lokaller (spor klüplerinin dinlenme yerleri hariç) kafeterya, çay ve kır bahçeleri, birahaneler ve kokteyl salonlarında,	15
4. Turistik sınıf oteller, belediye sınıfı lüks, ve 2 nci sınıf oteller, pansiyon, motel, mokamp- lar,, tatil siteleri ve dinlenme kamplarında,	10
5. 26 ncı maddede yazılı olup yukarıdaki 1 ve 11 no. lu bentlere girmeyen yerlerde,	10

(4) Sayılı Tarife

«İşgal Harcı»

	Günde m ² 'den TL.		Günde taşıt ve römork adedinden	
	En az	En çok	En az	En çok
Nüfusu 50 000'e kadar olan yerlerde	2	15	4	20
Nüfusu 300 000'e kadar olan yerlerde	4	25	6	30
Nüfusu 500 000'e kadar olan yerlerde	8	50	8	40
Nüfusu 500 001'den yukarı yerlerde	10	75	10	50

NOT : Taşıt ve römorkların park yerini 12 saat işgal ettikleri takdirde, harç yarı nispetinde alınır.

(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

(3) Sayılı Tarife

«Eğlence ve Hizmet İşletmeleri Resmî»

	Resmin Oranı %
I. Biletle girilen yerlerde, bilet bedeli üzerinden :	
1. Yerli film göstermelerinden;	25
2. Yabancı film göstermelerinden;	70
3. Müsamerelerde, konserlerde, hipodrum ve at yarışları yapılan yerlerde, spor gösterilerinde;	15
II. Biletle girilmeyen yerlerde :	
1. Bar, pavyon ve diskoteklerde, içkili ve çalgılı gazinolarda;	25
2. Bezik, biriç, bilardo, okey ve kanunen yasaklanmamış diğer benzeri oyun salonlarında;	10
3. Yalnızca içkili gazino, lokanta ve meyhanelerle (3 ncü sınıf ve daha aşağı olanlar hariç) kulüpler ve lokaller (Spor kulüplerinin dinlenme yerleri hariç) kafeterya, çay ve kır bahçeleri, biraahaneler ve kokteyl salonlarında;	15
4. Turistik sınıf oteller, belediye sınıfı lüks ve 2 nci sınıf oteller, pansiyon, motel, mokamplar, tatil siteleri ve dinlenme kamplarında;	10
5. 26 ncı maddede yazılı olup, yukarıdaki I ve II no. lu bentlere girmeyen yerlerde;	10

(4) Sayılı Tarife

«İşgal Harcı»

Teklifin 4 sayılı tarife cetveli aynen kabul edilmiştir.

